

**PĀRSKATS PAR
DAUGAVPILS NOVADA BIBLIOTĒKU
DARBĪBU 2018.GADĀ**

Daugavpils

2019

Satura rādītājs

Pārskata perioda kopsavilkums	5
1.Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums.....	6
1.1.Īss situācijas apraksts.....	6
1.2.Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums	6
1.3.Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā	6
1.4.Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem	6
1.5.Bibliotēku akreditācija.....	7
2.Finansiālais nodrošinājums	7
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	7
3.1.Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi	7
3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām.....	8
3.3. Jaunu ēku būvniecība.....	8
3.4. Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums)	8
3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā	9
4. Personāls.....	10
4.1. Personāla raksturojums.....	10
4.2. Apbalvojumi un pateicības	10
4.3. Finansējums personāla attīstībai.....	11
4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā.....	12
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	12
5.1. Galvenie rādītāji	12
5.2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi	13
5.3. Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti, jaunu lasītāju piesaiste	13
5.4. Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums	13
5.5. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām	14
5.6. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām	14
5.7. Uzziņu un informācijas darbs	15
5.8. Bibliotēkas izglītojošā darbība	16
5.9. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem	16
5.10.Elektroniskais katalogs kā pakalpojums.....	16
5.11.Digitalizācija.....	17
5.12.Iekšzemes un starptautiskais SBA.....	17

5.13. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā.....	18
6. Krājums	18
6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija.....	18
6.2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā	18
6.3. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums.....	18
6.4. Rekataloģizācija.....	19
6.5. Krājuma pārbaude (inventarizācija)	20
6.6. Krājuma rādītāji	20
6.7. Datubāzes	20
6.8. Krājuma un datubāzu popularizēšana	21
6.9. Darbs ar parādniekiem.....	21
6.10. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības.....	21
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	22
7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji	22
7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu	22
7.3. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diskī u. c.).....	23
7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām	23
7.5. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes.....	24
7.6. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums.....	25
7.7. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā	26
7.8. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi ..	26
8. Novadpētniecība	27
8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes	27
8.2. Novadpētniecības krājums.....	27
8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana.....	28
8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā	29
8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā	30
8.6. Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi.....	30
8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības.....	31
9. Projekti	31
9.1. Projektu apraksts	31
9.2. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem	31
10. Publicitāte	32

10.1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem	32
10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī	32
10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi	33
10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi.....	33
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	34
11.1. Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām	34
11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes	35
11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	35
11.4. Bibliotēku interešu aizstāvības darbs	35
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	35
12.1. Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā	35
12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi	36
12.3. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām	37
12.4. Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)	37
12.5. Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības	38
Pielikumi.....	39

Pārskata perioda kopsavilkums

- **darba prioritātes**

Pārskata periodā kā galvenās pagastu bibliotēku darba prioritātes bija:

- ✓ Latvijas valsts simtgades popularizēšanas pasākumu organizēšana (29., 30.lpp.);
- ✓ novadpētniecības darbības veikšana, pagasta vēstures pētišana (30.lpp.);
- ✓ Daugavpils 17. Grāmatu svētku organizēšana Demenes pagastā (33., 39.lpp.);
- ✓ Bibliotēkas krājumu rekatalogizēšana (19.lpp.);
- ✓ Datortehnikas atjaunošana un novecojošas datortehnikas nodošana KISC (8.lpp.).

- **jauni pakalpojumi**

Maļinovas pagasta bibliotēkas vadītāja piedāvā (izstrādā un vada) ekskursijas pa Maļinovas pagastu, savukārt Līksnas pagasta bibliotēkas piedāvā ekskursijas pa Līksnas pagasta kultūrvēsturiskām vietām (13.lpp.).

- **nozīmīgi/jauni projekti**

Naujenes tautas bibliotēka un Kalkūnes pagasta bibliotēka iesaistījās jaunajā lasīšanas veicināšanas projektā 4-8 gadīgiem bērniem „Mūsu mazā bibliotēka”. Tika saņemtas bezmaksas darba burtnīcas ar uzdevumiem un novadītas 3 nodarbības. Šajā projektā piedalās 50 bērni no Naujenes un Lāču pamatskolas un 29 bērni no Kalkūnes pagasta.

Desmit pagastu un skolu bibliotēkas uzsāka dalību projektā „Latvijas Nacionālās Skaļās lasīšanas sacensības” (25.lpp.).

Dalība ESF un Daugavpils novada domes projektā „Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanas un slimību profilakses Daugavpils novadā”, kura ietvaros vairākās pagastu bibliotēkas kļuva par tikšanās vietu, lai nodrošinātu saturīgas lekcijas vairākām iedzīvotāju mērķgrupām (15.lpp.).

- **problēmas, to risinājumi**

Vairākas bibliotēku vadītājas savos pārskatos norāda uz novecojušu datortehniku, kura tika saņemta pēc „Trešais tēva dēls” projekts. Pārskata periodā bibliotēkas iespēju robežās veica datortehnikas iegādi vai atjaunošanu (8.lpp.).

Naujenes TB un tās struktūrvienībās, kā arī lielākajā daļā pagastu bibliotēku ir lēns internets. Situācija nedaudz uzlabojusies pēc esošo operatoru (Lattelecom un Stream networks) darba pie interneta ātruma palielināšanas (9.lpp.).

- **citi aktuāli jautājumi**

Pārskata periodā pieņemta Daugavpils novada pašvaldības Personas datu politika skat. [šeit](#).

Naujenes TB uzsākusi darbu pie bibliotēkas krājuma komplektēšanas attīstības plāna 2019. – 2023. izstrādes. Savukārt 2018. gada nogalē saņemts 1301 grāmatas dāvinājums no Naujenes bērnu nama, ko bibliotēkas krājumā plānots ievadīt 2019. gadā.

1.Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums

1.1.Iss situācijas apraksts

Daugavpils novada pašvaldības administratīvais centrs ir Daugavpils pilsēta un tās pašvaldības teritorija iedalīta 19 pagastos. Daugavpils novada domes padotībā pārraudzības formā atbilstoši to apstiprinātajiem nolikumiem ir iestādes – visu 19 pagastu pārvaldes. **Pagasta pārvalde** ir atvasinātas publiskas personas Daugavpils novada pašvaldības iestāde, kas organizē Daugavpils novada pašvaldības sniegtos pakalpojumus un nodrošina to pieejamību Daugavpils novada pagasta teritorijā. Pagasta bibliotēka ir pagasta pārvaldes izglītojoša, informatīva un kultūras dibināta struktūrvienība. Daugavpils novada bibliotēku (turpmāk tekstā – DN) struktūra ir izveidota tā, lai nodrošinātu pilnvērtīgu un kvalitatīvu lietotāju apkalpošanu Daugavpils novada pašvaldību teritorijā. Atbilstoši Daugavpils novada domes apstiprinātajam Nolikumam DN bibliotekārā darba koordinācijas, metodiskā, krājuma komplektēšanas darba funkcijas veic Daugavpils novada Kultūras pārvalde un tās pakļautībā esošais Daugavpils novada bibliotēku metodiskais centrs.

1.2.Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Katrā Daugavpils novada pagastā ir viena bibliotēka, izņemot Skrudalienas pagastu, kurā ir divas bibliotēkas (Skrudalienas pagasta bibliotēka un Silenes pagasta bibliotēka) un Laucesas pagastu (Laucesas pagasta bibliotēka un Laucesas pagasta Mirnija ciema bibliotēka). Kopumā Daugavpils novadā darbojas 21 pagastu bibliotēka, viena filiāle un pieci ārējas apkalpošanas punkti:

- Lociku filiāle Naujenes pagastā;
- Vecstropu ārējās apkalpošanas punkts Naujenes pagastā;
- Židino ārējās apkalpošanas punkts Naujenes pagastā;
- Naujenes ārējās apkalpošanas punkts Naujenes pagastā;
- Silavišķu ārējās apkalpošanas punkts Višķu pagastā;
- Kumbuļu ārējās apkalpošanas punkts Demenes pagastā.

Pārskata gada beigās novadā ir piecas vidusskolas, deviņas pamatskolas, divas pirmsskolas izglītības iestādes, divas profesionālās ievirzes skolas, kā arī 14 skolu bibliotēkas.

DNB apkalpojamā zonā atrodas 17 kultūras nami un sabiedriskie centri, divi muzeji un Raiņa māja Berķenelē, divas valsts sociālās aprūpes iestādes – sociālās aprūpes centrs „Latgale” filiāle „Kalkūni” un sociālās aprūpes centrs „Latgale” filiāle „Kalupe” un vairāki sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības centri.

1.3.Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā

Pārskata gadā būtiskas izmaiņas bibliotēkas juridiskajā statusā un institūcijas struktūrā nenotika. Vienīgas izmaiņas notika Sventes PB, kur ar 2018. gada 1. novembri bibliotēkā sāka strādāt jauna darbiniece, kas aizvieto bibliotēkas vadītāju darbnespējas perioda laikā un tika mainīts bibliotēkas darba laiks: darba dienās no plkst. 15.00. līdz plkst. 17.00.

1.4.Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā (attīstības plānā) definētajiem virzieniem un uzdevumiem

Lai Līksnas PB attīstītu par vietu mūžizglītībai un bibliotēkas lietotājiem nodrošinātu iespēju uzlabot savu dzīvi ar jaunām zināšanām un prasmēm, pārskata laikā bibliotēka

iegādājās vairākas jaunas grāmatas apmeklētājus interesējošā nozaru literatūrā (piem. psiholoģijā, medicīnā, dārzkopībā). Tāpat pārskata periodā bibliotēka saviem apmeklētājiem piedāvāja 23 dažāda satura periodiskos izdevumus.

Silenes PB novadpētniecības krājuma papildināts ar jauniem fotoattēliem un izveidots fotoattēlu krājums, bibliotēka strādāja kā senioru interešu grupas „Grāmata – mans draugs” tikšanās vieta, notikusi bibliotēkas izskata un infrastruktūras uzlabošana.

1.5.Bibliotēku akreditācija

Bibliotēku akreditācija pārskata gadā nav notikusi.

2.Finansiālais nodrošinājums

Tabula „Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2016	2017	2018
Kopā (EUR)	317136	338966	427135
Pašvaldības finansējums	317053	338648	426513
Citi ieņēmumi:	83	318	622
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	83	18	22
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>		300	600
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula „Bibliotēkas izdevumi”

	2016	2017	2018
Izdevumi kopā (EUR)	329636	338814	427135
Darbinieku atalgojums (bruto)	182345	178195	188976
Krājuma komplektēšana	26632	32257	32424

Izvērtējot finansējuma apjomu, var teikt, ka tas ir vērsts uz attīstību, nodrošinot infrastruktūras un materiāltehniskās bāzes pilnveidi. Pašvaldības piešķirtie līdzekļi krājuma komplektēšanai palikuši 2017.gada līmenī. Būtisku dāvinājumu 600 eiro apmērā no SIA „Laflora” saņēma Nīcgales pagasta tautas bibliotēka, kurus izlietoja grāmatu krājuma komplektēšanai. Pārskata periodā par 25 % pieaudzis pašvaldības finansējums kapitāliem izdevumiem (skat. 3.1.nodaļu).

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

3.1.Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Ēkas, kurā izvietota Līksnas PB, pagrabstāvā tika veikts remonts, jo iepriekšējos gados caur pamatiem ieplūda ūdens un visā ēkā bija palielināts mitruma līmenis. Bibliotēkas telpās remontdarbi netika veikti, jo tās ir labā stāvoklī.

Naujenes tautas bibliotēkai tika nomainītas piecas iekšējas durvis un santehnika Naujenes apkalošanas punktā.

Nīcgales PB ierīkotas jaunas ugunsdrošas durvis.

Silenes veikts griestu un elektroinstalācija remonts bibliotēkas abonementā un arī sienu kosmētiskais remonts. Bibliotēkas telpu stāvoklis ir apmierinošs, taču ir nepieciešams grīdu remonts gaitenī un sienu kosmētiskais remonts bērnu nodaļā.

Tabores PB ir ieplānoti arī nelieli kosmētiski remontdarbi – sienu apseguma noņemšana, lai atsegtu apkures baterijas, jo pašlaik bibliotēkā ir diezgan auksti. Remontdarbus plānoti īstenot ar apstiprinātā budžeta 2019.gadam palīdzību.

Tā kā Vaboles pagasta bibliotēka kopā ar Skrindu dzimtas muzeju atrodas vienā no 20.gadsimta sākumā celtajām grāfa Plātera-Zīberga muižas ēkām, 68 097 eiro jeb 16% no pašvaldības finansējuma bibliotēkām tika piešķirti ēkas renovācijai un iekļauti Vaboles pagasta bibliotēkas budžetā. Renovācijas gaitā veikta ēkas jumta seguma nomaiņa, frontonu logu iebūve, jumta lietus noteksistēmas ierīkošana, bēniņu siltināšana, ēkas aizsargapmales atjaunošana un betona lieveņu izbūve.

Pārējo DN bibliotēku tehniskais stāvoklis vērtējams kā atrodas labs.

3.2. Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

Pārskata periodā netika veikta.

3.3. Jaunu ēku būvniecība

Pārskata periodā netika veikta.

3.4. Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums)

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (vecums)		
			Iegādes gads - skaits		
Datori	35	129	2005.- 4 2006.- 1 2007.- 24 2008.- 88 2009.- 1	2010.- 4 2011.- 3 2012.- 3 2013.- 2 2014.- 3	2015.- 12 2016.- 4 2017.- 2 2018.- 13
Serveris		1	Kopkataloga serveris iegādāts 2012.gadā. Sākot ar 2017.gadu neatbilst BIS ALISE tehniskajām prasībām. Plānots mainīt 2019.gadā.		
Multifunkcionālā iekārta		28	Iegādāti no 2007. - 2018. gadam. Lielākā daļa norakstāma.		
Printeri		30	Iegādāti no 2005. - 2018. gadam. Darbojas labi.		
Kopēšanas iekārtas		5	Iegādāti no 2006. - 2016.gadam. Darbojas labi.		
Skeneri		9	Iegādāti no 2005. - 2015. gadam. Trīs strādā, pārējie lūzt vai nestrādā.		

Kā redzams tabulā, lielākā daļa jeb 70% no pagastu bibliotēkas datortehnikas ir saņemta līdz 2008.gadam. Kopumā būtu jānoraksta un jāatjauno 57% datoru gan lietotājiem, gan darbiniekiem. Tas paredzēts Kultūras pārvaldes Investīciju plānā 2019.-2021.gadam, iegādājoties pa vienam vai diviem datoriem katrai bibliotēkai, savukārt novecojošo datortehniku norakstot. Kas attiecas uz kopēšanas, printēšanas skenēšanas un multifunkcionālām iekārtām, tad pagastu bibliotēkas tās atjauno iespēju robežās.

Pārskata periodā Ambeļu pagasta bibliotēkas foajē lietotāju ērtībai tika iegādāti divi dīvāni un žurnālgalds. Kalkūnes PB iegādāti plaukti periodikai un FlipChart magnētiskā

tāfele. Naujenes tautas bibliotēkā iegādāti septiņi grāmatu plaukti, biroja krēsli, pieci datoru procesori. Pārējo bibliotēku aprīkojums ir atbilstošs.

Vērtējot interneta tīkla ātrdarbību var teikt, ka līdz 2018.gada rudenim no 23 pieslēgumiem līdz 4Mbps ir uzlabots datu pārraides ātrumi 16 bibliotēkām. Ar 2Mbps pieslēgumu ir palikuši Ambelu, Kalkūnes, Laucesas, Laucesas Mirnija, Silenes, Tabores un Višķu pagasta bibliotēku pieslēgumi.

3.5. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Kalkūnes PB pārskata periodā tika aktualizēts jautājums par drošības nodrošināšanu bibliotēkas telpās un pārvaldes ēkā kopumā, lai varētu pārkārtot bibliotēkas darba laiku jeb nodrošināt bibliotēkas darbību sestdienās, kad Kalkūnes pārvaldes administrācija nestrādā. Lai nodrošinātu bibliotēkas patstāvīgu un drošu darbību sestdienās, ir nepieciešams nodrošināt bibliotekāri vismaz ar trauksmes pogu. Jautājums joprojām nav atrisināts.

Laucesas PB pieejamie datori nespēj apmierināt lietotāju vajadzības, jo strādā lēni, kā arī interneta pieslēgums ir lēns. Nākamgad plānots veikt datoru modernizāciju. Šobrīd lietotāju konsultāciju un apmācību nodrošināšanai tiek izmantoti datori, kas atrodas ēkas 1.stāvā, publiskā interneta pieejas punktā, kas ir citas struktūrvienības pārraudzībā.

Maļinovas PB plāno vismaz daļēji atjaunot datortehniku, bet pašlaik lietotāju pieprasījumu spēj apmierināt.

Naujenes tautas bibliotēkas ēkai un telpām ir nepieciešams kapitāls remonts, esošās telpas neatbilst ne platības ziņā, ne mikroklimata ziņā MK noteikumiem Nr. 395 “Bibliotēkas materiālā un tehniskā pamata normatīvi” ir nepieciešams vai pārvietot bibliotēku uz citām piemērotākam telpām vai jāceļ jaunā bibliotēkas ēka, to arī ieteica bibliotēkas akreditācijas komisija, jo bibliotēkai trūkst vietas krājuma izvietošanai un pasākumu organizēšanai, jāpaplašina Bērnu nodaļu un Lasītavu. 2018.gada 22. martā Daugavpils novada dome pieņēma lēmumu Nr. 703 „Par ieceres apstiprināšanu Naujenes tautas bibliotēkas pārceļšanai uz ēku Daugavas ielā 34, Krauja, Naujenes pagasts, Daugavpils novads” un 2018. gada 13.decembrī Daugavpils novada dome pieņēma lēmumu Nr.1205 „Par iepirkuma līguma „Būvprojekta izstrāde Bērnu un jauniešu centra ēkas pārbūvei par bibliotēku Daugavas ielā 34, Krauja, Naujenes pagasts, Daugavpils novads un autoruzraudzībā” noslēgšanu.” 2019. gadā plānojam izstrādāt bibliotēkas pārbūves projektu. Situācija ar bibliotēkas telpu stāvokli tikai pasliktinās, uz sienām un griesti parādās jaunas plāsas. Savukārt situācija ar interneta ātrumu ir šāda - Naujenes tautas bibliotēkā ir mazāks interneta ātrums nekā 4Mbps, bet Lociku filiālē download ir 8,56 Mbps, bet upload 0,59 Mbps.

Nīcgales pagasta tautas bibliotēkas galvenā problēma – lēns internets, bieži interneta padeves pārtraukumi. 2018. gada nogalē uzsākta plānotā jaunu apgaismojuma ķermeņu uzstādīšana un tiks pabeigta 2019. gadā.

Skrudalienas PB 2018.gadā nopirkts jauns dators lietotājiem, taču netika pieslēgts 3TD tīklam, jo bieži problēmas ar internetu šajā tīklā. Vajadzētu nomainīt vēl trīs datorus lietotājiem, bet pagaidām nav līdzekļu. Nopirkta jauns printeris lietotājiem.

Silenes PB lietotāju datori ir 2005.- 2008.gada. Daži ir apmierinošā stāvoklī, bet datori no 2006.gada neapmierina lietotāju vajadzības. 2015.gada iegādāts portatīvais dators, bet arī tas jau divas reizes remontēts. Sakarā ar datoru pieprasījumu samazināšanu datoru skaitu arī var samazināt. Multifunkcionālā iekārta ir krāsaina, bet krāsas drukāšana ir neapmierinošā.

Tabores PB no četriem esošajiem datoriem divi nodoti un divi gaida norakstīšanu, līdz ar to tiek izmantoti 2015.gada Daugavpils novada domes projekta „Daugavpils novada publisko Interneta pieejas punktu attīstība” piešķirtie četri jauni datori, multifunkcionālā iekārta un internets, sakarā ar to arī tika ierīkota jauna telpa.

Visā reģionā būtu nepieciešams nomainīt savu laiku nokalpojušos projekta “Trešais Tēva dēls” datorus. Reģionā materiāltehniskā bāze tiek uzlabota un plānveidīgi pilnveidota, pateicoties pašvaldības piešķirtajiem līdzekļiem.

Savos pārskatos par novecojošu datortehniku sūdzas bibliotekāri no Demenes, Dubnas, Kalkūnes, Līksnas, Medumu, Sventes, Ambeļu, Biķernieku un Vaboles pagastu bibliotēkām.

4. Personāls

4.1. Personāla raksturojums

Pārskata periodā DNB strādāja **29** bibliotekārie darbinieki, no tiem **22 uz pilnu slodzi, uz pusslodzi – 4** darbinieki, **uz citu slodzes daļu – 3** darbinieki.

Bibliotekāro darbinieku kopskaits	29
no tiem ar bibliotekāro izglītību	6
<i>t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)</i>	-
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	-
<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	2
<i>t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)</i>	3
<i>t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni</i>	1
no tiem ar izglītību citās jomās	23
<i>t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)</i>	2
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	10
<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	2
<i>t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)</i>	3
no tiem zinātņu doktori	-
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	6
no tiem ar pamatzglītību	-
no tiem ar profesionālo pilnveidi (no 160h)	21

2018.gadā mācības uzsākusi Kalkūnes PB vadītāja, Eiropas Sociālā fonda projekta „Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide” ietvaros, 240 stundu programmā „Informācijas un bibliotēku zinību pamati”.

Izmaiņas notikušas Sventes PB no 25.07.2018. bibliotēkas vadītāja atrodas uz slimības lapas. Uz bibliotēkas vadītājas darbnespējas laiku, no 01.11.2018. tika pieņemta jauna darbiniece, kas strādā uz 0,25 slodzi. Darbinieci ir bakalaura grāds angļu filoloģijā, šobrīd beidz studijas maģistra programmā „Tulks, tulkotājs”.

4.2. Apbalvojumi un pateicības

Ambeļu PB vadītāja tika apbalvota ar atzinības rakstu Latvijas Republikas proklamēšanas 100. gadadienā „Par ilggadēju un profesionālu darbu, inovatīvu pieeju bibliotēkas pakalpojumu dažādošana un aktīvu dalību Ambeļu pagasta sabiedriskajā dzīvē”.

Biķernieku PB vadītāja saņēma Daugavpils novada domes Pateicības rakstu par radošu un profesionālu darbu, bibliotēkas pakalpojumu dažādošanu un aktīvu dalību ar

Bikernieku pagasta sabiedriskajā dzīvē. Bikernieku skolas tika saņemts pateicības raksts “Par radošu sadarbību ar Bikernieku pamatskolu”

Demenes PB vadītāja saņēma Pateicības rakstu no Daugavpils novada domes par radošu un profesionālu darbu, bibliotēkas pakalpojumu dažādošanu un aktīvu dalību Demenes pagasta sabiedriskajā un kultūras dzīvē.

Laucesas PB vadītāja saņemta Daugavpils novada Kultūras pārvaldes Pateicība par ieguldījumu Latvijas valsts simtgades pasākumu organizēšanu Daugavpils novadā.

Līksna PB vadītāja saņēma Daugavpils novada domes pateicības rakstu par priekšzīmīgu darbu bibliotēkas pakalpojumu dažādošanā un pilnveidošanā.

Maļinovas PB vadītājas bibliotekāra darbs novērtēts ar Daugavpils novada domes pateicības rakstu par radošu un profesionālu darbu, bibliotēkas pakalpojumu dažādošanu un aktīvu dalību Maļinovas pagasta sabiedriskajā dzīvē.

Medumu PB vadītāja saņēma pateicības rakstu „Par ieguldījumu Medumu pagasta bibliotēkas veiksmīgas darbības nodrošināšanā” no Medumu pagasta pārvaldes .

Naujenes tautas bibliotēkas Bērnu nodaļas bibliotekāre saņēma Pateicības rakstu „Par radošo, interaktīvo darbu ar bērniem un jauniešiem, lasīšanas veicināšanas programmu veiksmīgu ieviešanu bibliotēkā” no Naujenes pagasta pārvaldes.

Salienas PB vadītāja apbalvota ar Daugavpils novada Kultūras pārvaldes pateicības rakstu par ieguldījumu Latvijas valsts simtgades pasākumu organizēšanā Daugavpils novadā un sadarbību VKKF mērķprogrammas „Latvijai-100”projektā „Fotoliecības. Daugavpils novada iedzīvotāju valstiskās identitātes stiprināšana”.

4.3. Finansējums personāla attīstībai

Katra Daugavpils novada pagasta pašvaldība iespēju robežās finansē un atbalsta savus darbiniekus, apmaksājot komandējumu izdevumus, pieredzes apmaiņas braucienus un sedzot izdevumus par profesionālo kompetenču paaugstināšanu. Pagastu bibliotēkām piešķirtais finansējums atkarīgs no tā, cik paši bibliotekāri prot plānot savu profesionālo izaugsmi un to paredzēt bibliotēkas budžetā.

Ambeļu PB vadītāja par saviem līdzekļiem apguva fotogrāfijas mākslas apmācības kursu fotostudijā „Marta” (85 stundas). Šīs jaunās prasmes būs noderīgas informācijas aktualizēšanai un publicēšanai bibliotēkas mājas lapā, fotomateriālu sagatavošanai, sabiedrības informēšanai par rīkotajiem pasākumiem. Tas ir mūsdienīgs vizualizācijas rīks, kas ļauj efektīvi popularizēt bibliotēku.

Tabula „Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	19.03.	LNB	LNB	Konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem „Grāmatā mazais ir liels”	6
2.	28.05.	Daugavpils	SIA „Baltijas Datoru akadēmija”	Digitālā saziņa ar valsti: dzīves situācijās noderīgi e-risinājumi	8
3.	31.05.	Daugavpils	Latgales Centrālā bibliotēka	Inovatīvo prasmju ABC Latgales novada bibliotekāriem	7
4.	28.09.	Krāslava	Krāslavas novada centrālā bibliotēka	Nemateriālā mantojuma popularizēšana Latgales bibliotēkās	6
5.	11.10.	SIA Tieto Latvia	SIA „Tieto Latvia”	BIS ALISE kursi „Padzīlinātie kursi komplektēšanā “	6

6.	18.10.	Gētes institūts	LNB	Konference „Kā grāmata satiek lasītāju”	8
7.	26.10.	LNB	LNB	LNB lasīšanas veicināšanas programmu inovāciju reģionālais seminārs bibliotekāriem un skolotājiem	8
8.	30.11.	LNB Rīga	LNB	Medijpratības meistarū mācības	8

4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Joprojām pagastu bibliotekāri ir pasīvi LNB Kompetenču attīstības centra Izglītības programmu un mācību kursu apmeklētāji. Kā iemesli tiek minēti finanšu trūkums, kā arī pašu darbinieku kūtrums. Pagastu bibliotekāri priekšroku dod semināriem un kursiem novada robežās. Maz tiek izmantotas tālmācības iespējas.

Nemot vērā to, ka 23 darbinieku izglītība neatbilst bibliotekāra profesijas standarta prasībām, tie ir apmeklējuši konsultāciju un pieteikušies kvalifikācijas eksāmenam, kurš norisināsies 2021. gadā.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

5.1. Galvenie rādītāji

Tabula „Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2016	2017	2018	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	5980	5448	5474	-9%; +0,5%
<i>t. sk. bērni</i>	2032	1844	1811	-9%; -2%
Bibliotēkas apmeklējums	115221	107757	103179	-6%; -4%
<i>t. sk. bērni</i>	50835	44094	39247	-13%; -11%
Virtuālais apmeklējums	13185	9612	13058	-27%; +35%
Izsniegums kopā	171192	158774	150178	-7%; -5%
<i>t. sk. grāmatas</i>	85702	77108	74243	-10%; -4%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	85345	81547	76595	-4%; -6%
<i>t. sk. bērniem</i>	35394	26932	23269	-24%; -14%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita reģionā	24%	23%	24%	
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.*</i>	3371	3070	2979	-9%; -3%
Iedzīvotāju skaits **	24838	24000	22914	-3%; -4%

Piezīme:

* Bērni ir visas personas vecumā līdz 18 gadiem uz 01.07.2018.

**Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati uz 01.07.2018.

Kopumā visi darba pamatrādītāji Daugavpils novada bibliotēkās ir samazinājušies. Ir atsevišķas bibliotēkas, kurām daži rādītāji ir pieauguši. Piemēram, Līksnas PB līdzās esošais kultūras nams atrodas avārijas stāvoklī un tur vairs nenotiek pašdarbinieku kolektīvu mēģinājumi. Lielākā daļa Līksnas KN pašdarbinieku ir/bija Līksnas pagasta bibliotēkas lietotāji, kuri, nākot uz mēģinājumu, iegriezās bibliotēkā izņemt un nomainīt grāmatas, kā arī pirms mēģinājumiem nereti pulcējās bibliotēkā (jo īpaši, bērni). Tāpat ir slēgts veikals, kas atradās zem viena jumta ar bibliotēku (pa ceļam uz veikaluu, cilvēki nereti mēdza iegriezties arī bibliotēkā).

Silenes PB uz diviem mēnešiem tika slēgta bibliotēkā esošo remontdarbu dēļ.

Sventes PB rādītāji ir samazinājušies sakarā ar bibliotēkas vadītājas ilgstošo darbnespēju, trīs mēnešus (no 25.07.2018. līdz 31.10.2018.) bibliotēka bija slēgta apmeklētājiem; no 01.11.2018. bibliotēkas darba laiks ir mainījies sakarā ar jauna darbinieka - bibliotēkas vadītājas pieņemšanu uz pamatdarbinieka darbnespējas periodu.

Bibliotēku darbinieces savos pārskatos uzsver, ka ievērojami samazinājusies datoru izmantošana. Bērni un jaunieši izmanto interneta pieeju telefonos, kā arī lielākajai daļai strādājošo iedzīvotāju datori ar interneta pieslēgumu ir pieejami mājās. Mainoties informācijas iegūšanas iespējām, samazinās bibliotēku fiziskais apmeklējumu skaits

5.2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

Automatizētā apkalpošana un attālināto pakalpojumu ieviešana bibliotēkās būtiski uzlabojusi bibliotekāru darbu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un operativitāti un papildus ērtības bibliotēkas lietotājiem, par ko liecina autorizētu lietotāju skaita pieaugums.

Pārskata periodā ir ieviesti daži jauninājumi:

- ✓ Līksnas PB kā jaunu pakalpojumu varētu minēt bibliotēkas organizētās vasaras ekskursijas, kurās bibliotēkas lietotājiem ir iespēja iepazīt Latvijā pazīstamu rakstnieku memoriālos muzejus vai citus ievērojamus kultūras objektus. Pārskata periodā bibliotēkas lietotājiem kopā ar ģimenēm tika piedāvāta iespēja apmeklēt Raiņa muzeju „Tadenava”.
- ✓ Naujenes TB jau otro gadu piedāvā lietotājiem izdrukāt čeku ar saņemto grāmatu sarakstu un nodošanas datumu un tas ļoti iepatikās bibliotēkas lietotājiem. Čeks ļoti noder darbam ar parādniekiem.
- ✓ Triju pagastu – Kalkūnes, Līksnas un Laucesas – bibliotēku vadītājas kļuvušas par Digitāliem aģentiem, tā nodrošinot kvalitatīvu palīdzību un apmācību sniegšanu lietotājiem digitālā saziņā ar valsti un e-pakalpojumu izmantošanā.

Visbiežāk no paša bibliotēkas vadītāja aktivitātes ir atkarīgs vai un kāds jauns pakalpojums tiks ieviests, kā tiks pielietotas kursu un pieredzes apmaiņu braucienu iegūtās zināšanas.

5.3. Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti, jaunu lasītāju piesaiste

Visbiežāk lietotāju viedokļa izzināšana notiek veicot mutiskās aptaujas. Tā uzzinot viņu vēlmes, pērkot grāmatas un veicot periodikas parakstīšanu.

5.4. Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums

Daugavpils novadā darbojas **pieci** ārējas apkalpošanas punkti:

Naujenes pagastā - **Vecstropu AP** pieejams trīs reizes nedēļā (15 st./ned.) un **Naujenes AP** pieejams otrdienās (8 st./ned.), lietotājiem pieejami tādi paši pakalpojumi, kā Naujenes tautas bibliotēkā. Savukārt **Židino AP** pieejams lietotājiem 2 stundas vienu reizi mēnesī, kā grāmatu izsniegšanas/saņemšanas vieta. Visos AP lietotāji tiek apkalpoti izmantojot BIS ALISE. Secinājums: pievērst lielāku uzmanību lietotāju piesaistei un apkalpošanas punktu pozicionēšanai, turpināt informēt lietotājus par autorizācijas un elektroniskā kataloga izmantošanas iespējām.

Višķu pagastā **Silavišķu AP** atrodas Vīgantu ciemā (sabiedriskā centra telpās), kas pieejams trīs dienas nedēļā (24 st./ned.) un lietotājiem pieejami tādi paši pakalpojumi, kā Višķu pagasta bibliotēkā. Darbiniece ir uz 0,5 slodzi kā bibliotekāre un 0,5 slodzi kā kultūras

darba organizatore. Diemžēl sarucis apkalpoto lietotāju skaits, kā arī bieži notiek interneta signāla traucējumi, kā arī rudens/ziemas periodā AP telpās ir vēsi.

Demenes pagastā Kumbuļu AP atrodas Kumbuļu iedzīvotāju pakalpojuma centra telpās un ir pieejams iedzīvotājiem piecas dienas nedēļā, sniedzot tādus pašus pakalpojumus kā Demenes pagasta bibliotēka. Darbiniece ir gan bibliotekāre, gan pakalpojuma centra sekretāre. Tā, ka starp Kumbuļu un Demenes ciemu sabiedriskie autobusi nekursē un pieejams ir tikai skolas autobuss, kas nogādā skolēnus uz Zemgales vidusskolu, daudziem ciema iedzīvotājiem apkalpošanas punkts ir vienīga iespēja saņemt bibliotekāros pakalpojumus.

5.5. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām

10 DNB ir viegli pieejamas personām ar īpašām vajadzībām, savukārt pārējās 11 bibliotēkās notiek lietotāju apkalpošana pēc pieprasījuma, jo šādu iedzīvotāju pagastos ir maz, līdz ar to apkalpošana ir viegli īstenojama un nesagādā grūtības. Piemēram, Demenes PB cilvēkiem ar vāju redzi tiek piedāvāts palielināmo stikls. Dubnas PB lietotājiem ar kustību traucējumiem pieķuve bibliotēkas telpām ir daļēja. Uz 1.stāvu pieejamas uzbrauktuvēs, uz 2.stāvu nav. Pēc pieprasījuma bibliotēkas darbinieki nodrošina apkalpošanu mājās. Nīcgales pagasta tautas bibliotēka praktizē lietotāju apkalpošanu ģimenes ārsta prakses vietas uzgaidāmajā telpā, kas atrodas ēkas 1.stāvā, iepriekš norunājot grāmatu apmaiņu ar lietotājiem.

5.6. Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām

Ambeļu PB par vienu no visveiksmīgākajiem projektiem var uzskatīt interešu kluba „Radošā laboratorija” izveidi. Šis klubs īpaši piesaista tādas lasītāju grupas kā bezdarbieki un mājsaimnieces ar bērniem, jo tas sniedz iespēju pavadīt laiku lietderīgi, socializēties sabiedrībā. Kluba nodarbības norisinās jau 5 sezonas. Pavism ir novadītas 25 nodarbības, kuru apmeklējumu kopējais skaits ir 127 (vairāk informācijas <http://ambeli.lv/ambelu-biblioteka-neticams-apmekletaju-piepludums/>).

Biķernieku PB visa gada garumā bezdarbiekiem piedāvā palīdzību CV sagatavošanā un Nodarbinātības valsts aģentūras brīvo vakanču informāciju, kas tiek atjaunota vienu reizi nedēļā, ko bezdarbieki arī aktīvi izmanto.

Kalkūnes PB ģimenēm, kurus interesē novadpētniecība, piedāvā bibliotēkā rīkotās tikšanās ar biedrību „Calcuna”.

Laucesa PB apmeklētāju vidū var izdalīt trīs grupas:

1.grupa - seniori, sociālo riska grupu cilvēki, kas neprot lietot datoru un viņi arī nevēlas to apgūt, jo viena lieta ir apgūt rakstīšanu ar datora palīdzību un interneta lietošanu informācijas meklēšanai internetā, pavism cita, kad jākārto rēķini vai citas ar naudu saistītas lietas (ne katram senioram bankas piešķir internetbankas lietošanas tiesības, līdz ar to nav iespējams autorizēties valsts portālos), pie tam vēl apgrūtinājums – valodas barjera – pamata valoda valsts vietnēs ir latviešu, savukārt bibliotēkas lietotāji ikdienā izmanto krievu valodu.

2.grupa - seniori, bezdarbieki vai mājsaimnieces, kuras guva pamatzināšanas, apmeklējot bibliotēkas rīkotos apmācības un brīvi lieto Internetu ikdienā mājās (ziņu portālus, sociālos tīklus, rēķinus saņemšanu un apmaksu). Bibliotēkā griežas pēc palīdzības, pēc konsultācijas

bankas kontu izrakstu drukāšanā, rēķinu apmaksas veikšanā, darbā LAD EPS, VID EDS, LDC Ezītis programmā – datu ievadišanā un pārbaudē.

3.grupa - apmeklētāju loks, kuriem nepieciešama palīdzība dažādu iesniegumu un CV rakstīšanā, skenēšanā, sūtīšanā, bankas kontu izrakstu drukāšanā, rēķinu apmaksas veikšanā (prot, bet nav drošības pašiem rīkoties interneta vidē). Dažreiz bibliotēkas e-pasts vietnē Inbox.lv, tiek izmantots šādiem vienreizējiem gadījumiem, kad cilvēkam nav sava e-pasta, bet informācijas nosūtīšana ir ļoti nepieciešama. Bieži nākas iedziļināties cilvēka problēmās un mēģināt iespēju robežās rast risinājumu ar esošiem rīkiem.

Maļinovas PB un Naujenes tautas bibliotēkā tika piedāvāts psihiskās (garīgās) veselības slimību profilakses pasākums ESF un Daugavpils novada domes projekta „Pasākumi vietējas sabiedrības veselības veicināšanas un slimību profilakses Daugavpils novadā” ietvaros. Uz pasākumu tika pieaicināti bezdarbieki, kuriem šī lekcija bija īsti piemērota, lai uzlabotu viņu emocionālo garīgo stāvokli ar pozitīvu skatu uz dzīvi.

Naujenes TB Nodarbinātības valsts aģentūras brīvo vakānu informāciju, kas tiek atjaunota vienu reizi nedēļā, ko bezdarbieki arī aktīvi izmanto. Sakarā ar jauniem noteikumiem par rēķinu saņemšanu elektroniski, bibliotēkā bija liels pieplūdums vientuļo pensionāru un to cilvēku kuriem nebija reģistrēts e-pasts, lai tos reģistrētu un aizpildītu iesniegumus komunālai saimniecībai.

Nīcgales pagasta tautas bibliotēka ir vieta, kur satiekas iedzīvotāji ar onkoloģiskām slimībām un izveidojusies vēža skarto cilvēku savstarpējās palīdzības kopa, kurā iesaistījušies arī veselie ģimenes locekļi, lai saņemtu zinātniski apstiprinātu, objektīvu informāciju par veselīgu dzīvesveidu, par psiholoģisko palīdzību, dalīšanās pieredzē, kopīgi hobiji. Bibliotēka kļuvusi par informatīvā atbalsta vietu cilvēkiem, kuri rūpējas un dzīvo kopā ar invalīdiem kopš bērnības (mentālās problēmas).

Silenes PB uzmanība tiek vērta vecākas paaudzes bibliotēkas lietotājiem, lai novērstu sociālo atstumtību. Izveidota vecākās paaudzes lasītāju grupa „Grāmata - mans draugs” un jau notikušas trīs literārās pēcpusdienas. Pasākumos aktīvi piedalās sievietes no vokālā ansambļa „Līgaviņas”. Piemēram, janvārī tika organizēts pasākums „Krievu tautas pasakas”, kura laikā turpināja krievu tautas tradīciju iepazīšanu. Tradicionāli ģimenēm tika piedāvāti pasākumi „Lieldienu rotaļas”, „Jaungada bērnu rīts”, kurus apmeklē bērni, vecāki un vecvecāki.

5.7. Uzziņu un informācijas darbs

Neskatoties uz interneta piedāvātajām iespējām informācijas iegūšanā, bibliotēku lietotāji izmanto arī uzziņu literatūras klāstu mācībām, pašizglītībai, darbam u.c. vajadzībām. Bibliotekāres ikdienā strādā ar dažādām informācijas lietotāju grupām, palīdzot ne tikai apgūt datorlietošanas prasmes, bet arī veikt lietotāju vajadzībām dokumentu sagatavošanu, izdrukas, kopēšanu, skenēšanu, dokumentu nosūtīšanu uz e-pastu, aviobiļešu rezervēšanu un izdrukas, izdrukas no portāla e-latvenergo, Lattelecom, no i-bankām, dažādu online veidlapu aizpildīšanu.

Ambeļu PB visbiežāk sniedz informāciju par CV sastādīšanu un e-pakalpojumiem.

Demenes PB un Kalupes PB pieprasīta palīdzība e-pakalpojumu izmantošanā: makšķernieku licences, i-banka, rēķinu apmaksas, biļešu rezervēšana, e-pasta reģistrācija, LAD un VID e-pakalpojumu izmantošana.

Laucesas PB iedzīvotāji nāk aizpildīt iesniegumu veidlapas vienkāršotajai robežšķēršanai ar Baltkrieviju, iesniegumus nodokļu atvieglojumiem un citu dokumentu iesniegšanu pārvaldē. Šādu pakalpojumu sniegšanai ļoti palīdz iegūta Digitālā aģenta zināšanas.

Medumu PB vadītāja piedalījās pedagoģiskās un vecāku sapulcēs. Skolotāji un audzinātāji saņem aktuālu informāciju par jaunumiem bibliotēkā, plānotiem pasākumiem, aktivitātēm, kopīgi tiek plānoti pasākumi.

Naujenes TB uzziņu un konsultāciju skaits par 7,3% kļuvis mazāk nekā 2017. gadā. Tas liecina, ka bibliotēku lietotāji kļūst zinošāki, nekā bija iepriekšējos gados un tas ir arī bibliotēku nopolns.

Maļinovas PB vadītāja novējojusi, ka ir iesīkstējusies neuzticība internetbankas maksājumu lietošanai un ļoti grūti pārliecināt cik tas ir ātri, ērti un lēti. Zemes īpašniekiem sniegtā palīdzība LAD darbam ar eps.lad.gov.lv, ir prieks, ka iespējams palīdzēt un cilvēkiem nav jābrauc citur meklēt palīdzību.

5.8. Bibliotēkas izglītojošā darbība

Piezīme. Šeit apraksta lietotājiem/iedzīvotājiem organizētās mācības (mācību klašu darbs, tēmas, lektori, mērķgrupas, statistika, licencētās izglītības programmas u. c.).

Daugavpils novada bibliotēkās nenotiek iedzīvotāju grupu apmācības. Tās ir individuālas. Bibliotēkas lietotājiem tiek piedāvāta apmācība atbilstoši viņu vajadzībām un prasmēm. Populārākās apmācību tēmas: darba meklēšana, izmantojot interneta resursus; e-pakalpojumu izmantošana portālā www.latvija.lv; elektroniskā pasta izveidošana un darbības tajā; sociālo tīklu lietošana; abonēto datubāzu izmantošanas iespējas. Iespēju iegūt jaunas zināšanas visbiežāk izmanto gados vecāki cilvēki, jo tās uzlabo viņu dzīves kvalitāti. Priekšroka tiek dota individuālai apmācībai, kas cilvēkiem ļauj justies brīvi un nekautrēties par savu zināšanu un prasmju līmeni. Gados jaunāki bibliotēkas lietotāji izvēlas apgūt prasmes darboties ar datubāzēm, izgūstot no tām nepieciešamo informāciju.

5.9. Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Deviņās no 21 Daugavpils novada pagastu bibliotēkām atrodas vienā ēkā ar pašvaldību, tāpēc izvietot informāciju par pašvaldību bibliotēkā nav aktuāli, jo to var saņemt pagasta pārvaldē. Savukārt valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācija pieejama dažādos veidos, piemēram, apmeklējot interneta portālus, lasot novadu avīzes, laikrakstu „Latgales Laiks”. Visās reģiona bibliotēkās ir pieejams DN pašvaldības informatīvais izdevums „Daugavpils novada vēstis”. Izdevumi informē par visiem novada domes pieņemtajiem lēmumiem, saistošajiem noteikumiem, nevalstisko organizāciju aktualitātēm, kultūras un sabiedriskajiem notikumiem novadā. Arī bibliotēkas regulāri iesūta informāciju par aktualitātēm, plānotajiem pasākumiem un notikumiem vietējās bibliotēkās. Šie izdevumi pieejami gan drukātā, gan elektroniskā formātā. Uz bibliotēku informācijas stendiem pieejama informācija par pagasta pārvaldes pakalpojumiem, Daugavpils novada domes vadības, deputātu, speciālistu tikšanās ar iedzīvotājiem.

5.10.Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Daugavpils novada bibliotēku elektroniskais kopkatalogs kopš 2006.gada tiek veidots uz Naujenes TB bāzes <https://naujene.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx> un atspoguļo visu 19

Daugavpils novada pagastu bibliotēku krājumu. Katalogizācijas darbu, autoritatīvo ierakstu pievienošanu, aprakstu priekšmetizāciju, resursu attēlu un anotāciju pievienošanu, kā arī MARC ierakstu redīgēšanu par DN bibliotēkām veic Daugavpils novada bibliotēku metodiskā centra bibliotēku informācijas speciālists. Pārskata periodā kopkatalogs papildināts ar 10891 jauniem ierakstiem.

Bibliotēka piedāvā lasītājiem Naujenes tautas bibliotēkas elektronisko katalogu, e-kataloga izmantošanas pamācību, autorizāciju, dokumentu attālinātu rezervēšanu, izmantošanas termiņa pagarināšanu elektroniski, tiek izsūtīti elektroniskie atgādinājumi par izsniegtu dokumentu izmantošanas termiņa beigām.

Naujenes TB strādā ar BIS ALISE moduli, savukārt pārējās bibliotēkas ar ALISE-i moduli. 2018. gadā ar ALISE-i pievienojās Demenes pagasta bibliotēka.

Tabula „BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2018)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2018)
			Cirkul ācija	SBA	Kompl ektēša		
Daugavpils novads	35	18	18	18	18	302	21
t.sk. publiskās bibliotēkas	21	10	10	10	10	291	21
filiāles un apkalpošanas punktī	6	5	5	5	5		
t.sk. izglītības iestāžu bibliotēkas	14	3	3	3	3	11	0

Daugavpils novada publisko bibliotēku elektroniskais katalogs pieejams pēc adreses https://naujene.biblioteka.lv/Alise4_5/Circul/circulStatistic.aspx

2018. gadā 2365 (1705-2017.g.) sesijas, 825 (433-2017.g.) lietotāji, 21068 (21941-2017.g.) lapu skatījumi (pēc Google Analytics statistikas) un 27708 (24542-2017.g.) sesijas (pēc Alises WebPac statistikas), t.sk. 106 (53-2017.g.) autentificētie lietotāji.

Šobrīd no 21 pagastu bibliotēkas BIS ALISE izmanto 10 bibliotēkas: Naujenes, Biķernieku, Demenes, Dubnas, Kalkūnes, Laucesas, Līksnas, Skrudalienas pag. Silenes, Tabores un Višķu pagasta bibliotēkas.

5.11.Digitalizācija

Pārskata gadā digitalizācijas netika veikta.

5.12.Iekšzemes un starptautiskais SBA

Tabula „SBA rādītāji”

SBA	2016	2017	2018
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	850	777	1024
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	892	982	997

Pārsvarā SBA pakalpojumi tiek izmantoti starp DN bibliotēkām. Kā redzams tabulā, par 31% pieaudzis saņemto dokumentu skaits, jo bibliotēkas sākuša aktīvāk apmainīties ar krājumā esošām daiļliteratūras grāmatām.

5.13. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Kā secina Laucesa PB vadītāja, bibliotēkas pakalpojumi pilnā apmērā nav pieejami iedzīvotājiem laika periodā, kad bibliotēka ir slēgta uz ilgāku laiku, piemēram, sakarā ar kārtējo atvaļinājumu vai cita attaisnojoša iemesla dēļ. Problēmas risinājums varētu būt: laicīgās pašapkalpošanas ieviešana vai par attiecīgo piemaksu uzlikt papildus pienākums citam darbiniekam.

Līksnas PB vadītāja novērojusi, ka lielākā daļa bibliotēkas lietotāju nav ieinteresēti izmantot DN Kopkatalogu attālināti. Viņi labprātāk paši nāk uz bibliotēku un gaida bibliotekāra ieteikumu, kuras grāmatas tieši viņiem varētu būt interesantas. Arī jaunieši paši nāk uz bibliotēku, lai uzzinātu, vai bibliotēkā pieejama konkrētā viņus interesējošā grāmata. Turpmāk būtu nepieciešams aktīvi strādāt pie tā, lai ieinteresētu tieši šo lietotāju grupu Kopkataloga attālinātā izmantošanā.

6. Krājums

6.1. Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Galvenie komplektēšanas veidi ir un paliek:

- ✓ Iepirkums;
- ✓ Bezatlīdzībā saņemtie izdevumi;
- ✓ VKKF mērķprogramma „Bērnu žūrija”;
- ✓ Grāmatu saņemšana no lasītājiem to nozaudēšanas vietā.

6.2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā

Pārskata periodā vairākām bibliotēkām krājuma komplektēšanas prioritātes sakrita, piemēram, lielāku uzmanību nozaru, mūžizglītības un studiju atbalsta literatūrai pievērsa Ambeļu, Biķernieku, Demenes, Kalkūnes, Laucesas, Nīcgales un Sventes PB. Savukārt kvalitatīvas oriģinālliteratūras ieguvei – Biķernieku, Dubnas, Kalkūnes, Naujenes, Višķu un Līksnas PB. Tabores PB galvenā prioritāte bija krājuma rekatalogizācijas pabeigšana un svītrkodu piešķiršana grāmatām, lai varētu lietotājus apkalpot pilnībā elektroniski un veikt precīzu izsniegumu uzskaiti.

Katrai DNB ir izstrādāts savs Krājuma komplektēšanas politikas dokuments. Piemēram, Maļinovas pagasta bibliotēkai <http://malinova.lv/biblioteka/>, Nīcgales pagasta TB http://nicgale.lv/wp-content/uploads/2016/04/krajuna_komplektesanas_politika.pdf

6.3. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

DNB grāmatu krājuma komplektēšana tiek veikta ar centralizētu iepirkumu, 2018.gadā paredzot 0,85 euro uz vienu iedzīvotāju. Komplektēšanas gaitu un kvalitāti izvērtē Daugavpils novada Kultūras pārvaldes izveidotā komisija. Salīdzinājumā ar 2017.gadu pašvaldības finansējums grāmatu iegādei diemžēl palicis nemainīgs. Grāmatas tiek iepirkas SIA „Janus” grāmatnīcā, metodiskajās dienās „Virja LK” izbraukuma grāmatu galā vai arī elektroniski pasūtot no SIA „Latvijas grāmata”.

Tabula „Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2016	2017	2018
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	26632	32257	32424
<i>t. sk. grāmatām</i>	15000	20000	20000
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	2604*	3679*	3492*
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	11632	12257	12424
Finansējums krājumam uz 1 iedz. reģionā	1,07	1,34	1,41
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	26632	32557	33024

Piezīme. Bērnu grāmatas uzrāda atbilstoši statistikas veidlapā sniegtajiem datiem.

*Finansējums bērnu grāmatām ir neprecīzs, jo četrām DNB nav datu.

Tāpat bibliotēku krājums tiek papildināts ar vērtīgiem novadnieku, sadarbības partneru dāvinājumiem un bezatlīdzībā saņemtajiem eksemplāriem.

6.4. Rekatalogizācija

Pārskata gadā tika rekatalogizētas **5313** dokumentu vienība vienības (bez periodikas), kas sastāda **63%** no kopējā (bez periodikas) kopkatalogā ievadīto dokumentu kopskaita. Piemēram, 2017.gadā rekatalogizēto dokumentu īpatsvars sastādīja 38%.

Kopkatalogā ievadītais krājums

Ambelu pagasta bibliotēka	80%
Bikerniekų pagasta bibliotēka	100%
Demenes pagasta bibliotēka	96%
Dubnas pagasta bibliotēka	100%
Kalkūnes pagasta bibliotēka	73%
Kalupes pagasta bibliotēka	60%
Laucesas pagasta bibliotēka	100%
Laucesas pagasta Mirnija ciema bibliotēka	100%
Līksnas pagasta bibliotēka	100%
Malinovas pagasta bibliotēka	96%
Medumu pagasta bibliotēka	84%
Naujenes Tautas bibliotēka	100%
Nīcgales pagasta tautas bibliotēka	100%
Salienas pagasta bibliotēka	96%
Skrudalienas pagasta bibliotēka	74%
Skrudalienas pagasta Silenes bibliotēka	100%
Sventes pagasta bibliotēka	73%
Tabores pagasta bibliotēka	91%
Vaboles pagasta bibliotēka	100%
Vecsalienas pagasta bibliotēka	100%
Višķu pagasta bibliotēka	73%
Kopā:	91%

Kā redzams tabulā (iekārāsots) vairāku bibliotēku grāmatu krājuma atspoguļojums Kopkatalogā ir palielinājies. Ja 2017.gadā aptvērums bija 86%, tad pārskata periodā tas sastāda 91% no bibliotēkās esošo grāmatu skaita.

Darbs pie krājuma rekatalogizācijas turpinās. Īpaši aktīvi Kalkūnes, Tabores un Višķu pagasta bibliotēkās.

6.5. Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pārskata periodā vienīgi Naujenes TB un tas struktūrvienību tika veikta krājumu pārbaude. **Komisijas secinājumi:** krājumi regulāri tiek pārskatīti, papildināti un aktualizēti. Bibliotēkas krājumi ir ievadīti bibliotēkas informācijas sistēmā „Alise”, kas uzlabo bibliotēkas darbu, krājuma uzskaiti un kontroli. Saskaņā ar grāmatvedības datiem iztrūkums nav konstatēts. **Komisijas priekšlikumi:** Savlaicīgi norakstīt fiziski un morāli novecojošās grāmatas. Inventarizācijas laikā atlasītām grāmatām nomainīt nederīgus/bojātus svītrkodus. Nākošā inventarizācija plānota 2026. gadā.

Pārējām PB krājumu pārbaude tiks veikta 2019.gadā.

6.6. Krājuma rādītāji

Tabula „Krājuma rādītāji”

	2016	2017	2018
Jaunieguvumi kopā	11349	12824	12155
<i>t. sk. grāmatas</i>	3616	4545	3799
<i>t. sk. latviešu dailliteratūra</i>	726	812	747
<i>t. sk. bērniem</i>	764	909	808
Izslēgtie dokumenti	14260	10988	12140
Krājuma kopskaita	134025	135861	135876
<i>t.sk. grāmatas</i>	103813	105424	104781
<i>t.sk periodiskie izdevumi</i>	29877	30072	30717
<i>Izsniegums, grāmatas</i>	85702	77108	74243
<i>Izsniegums periodiskie izd.</i>	85345	81547	76595
Grāmatu krājuma apgrozība	0,82	0,73	0,71
Periodisko izdevumu apgrozība	2,85	2,71	2,49

Piezīme. Bērnu grāmatas uzrāda atbilstoši statistikas veidlapā sniegtajiem datiem.

Pārskata periodā pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai paliecis iepriekšējā gada līmenī, līdz ar to arī kopējais jaunieguvumu skaits ir samazinājies par 5% (669 vien.), kā arī iepirkto grāmatu skaits ir kļuvis mazāks par 16% (746 vien.)

Kopējais DNB krājums palicis praktiski nemainīgs. Arī grāmatu krājuma apgrozība ir palikusi pēdējo triju gadu līmenī.

Pārskata gadā DNB saņēma bezatlīdzībā 102 grāmatas par kopējo summu 538,85 EUR, t.sk. projekta „Sākot pilsonisko izglītību Latvijā” 42 eks. un „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2018” ietvaros 85 eks. (t.sk 25 eks. skolu bibliotēkām). Daudz vērtību nozaru grāmatu tika saņemts no LNB Atbalsta biedrības, kā arī no Dabas aizsardzības pārvaldes tika saņemtas „Vadlīnijas aizsargājamo biotopu saglabāšanai Latvijā” 126 eks.

6.7. Datubāzes

Tabula „Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2016	2017	2018
Letonika	1710	2216	2119
News	1124	1182	1552
Lursoft	25	105	-
EBSCO Hobbies and Crafts reference Center (uz izmēģinājušas laiku) sesijas			24

Piezīme. KISC dati. Uzrāda skatījumus.

Kopumā datubāzu izmantošana palikusi iepriekšējā gada līmenī. Par 4% samazinājusies *Letonikas* izmantošanas intensitāte, savukārt *News* izmantošana pieaugusi par 31%. Kalkūnes un Maļinovas PB izmantoja iespēju saviem lietotājiem triju mēnešu garumā piedāvāt *EBSCO Hobbies and Crafts reference Center* datubāzi.

Kā atzīst Laucesas PB vadītāja, datubāzi *News* bieži izmanto pati novadpētniecības materiālu vākšanas nolūkos. Savukārt bibliotēkas lietotāji dod priekšrocību lasīt reģionālo un citas avīzes drukātā veidā, kas ir pieejami bibliotēkā.

6.8. Krājuma un datubāzu popularizēšana

Pagastu bibliotēkās krājuma popularizēšanai pamatā tiek uzliktas literatūras izstādes.

Biķernieku PB aktīvi popularizē grāmatas jaunieguvumu izstādēs.

Kalkūnes PB pasākumi pārsvārā tika orientēti uz bērniem un jauniešiem, jo tā ir mazāk lasošā un aptvertā auditorija. Tika novadīti divi jauno grāmatu apskati, regulāri notiek radošas darbnīcas, kurās vienmēr tiek reklamētas rokdarbu grāmatas, bērnu literatūras grāmatas vai periodiskie izdevumi. Piemēram, novembrī veiksmīgi norisinājās Latvijas simtgadei veltītā izzinošā spēle jauniešiem „Es pazīstu Latviju!”. Spēles laikā jaunieši tika iepazīstināti ar latviešu kultūras mantojumu atraktīvā veidā, izpildot dažādus uzdevumus. Uzdevumi bija saistīti gan ar meklēšanu bibliotēkas krājuma plauktos, gan ar meklēšanu datubāzē www.letonika.lv, gan ar iesaistīšanos galda spēlē „Latvija”. Spēles formāts ieguva atzinību jauniešu vidū. Tāda veida spēles tiks organizētas Kalkūnes bibliotēkā arī turpmāk. Par datubāzu lietošanu vienmēr tiek informēti jauni bibliotēkas lietotāji. Bibliotēkā arī ir pieejami informatīvie materiāli un bibliotekāres konsultācijas par datubāzu izmantošanu.

Naujenes TB Letonikas un Lursoft datu bāžu popularizēšanai 2018. gadā bija pievērsta lielāka uzmanība, it īpaši bibliotekāro stundu laikā un tādēļ ir palielinājusies to izmantošanas rādītāji.

Nīcgales PTB jaunākas vienmēr publicē jauniegūto grāmatu vākus bibliotēkas profilā *Facebook*.

Sventes PB pieaudzis datubāzes *News* izmantošana, ko ir sekmējusi praktiskās nodarbības „Iepazīsties ar *News* un esi lietas kursā!” novadīšana 10.-12. klases skolēnu un senioru grupai.

6.9. Darbs ar parādniekiem

Bibliotekāri regulāri sūta atgādinājumus caur e-pastu, zvana un atgādina personīgi vai ar radu/paziņu starpniecību. Lielākā daļa no DNB lasītājiem dzīvo privātmājās, reizēm nākas sastapties ar grūtībām, ko sagādā nokļūšana pie parādnieka lielāka attāluma dēļ, nākas izmantot privāto mašīnu, reizēm ir iežogota teritorija ar suņiem. Nav pastkastes, kurā atstāt atgādinājumu un īrētie dzīvokļi, kuru adresi uzrāda lasītājs, bet vairs tur nedzīvo. Problēma ir arī neprecīzi telefonu numuri un to biežā maiņa, īpaši jauniešu vidū.

6.10. Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Problēmu sagādā tas, ka tiešām vērtīgas grāmatas paliek dārgākas un reizēm ir jāizvēlas, ko iepirk savas bibliotēkas krājumam. Bibliotēku lietotāji vispirms interesējas par jaunākajām grāmatām un bieži vien pagastu bibliotēkas nevar iepirk visas grāmatas, pēc kurām ir pieprasījums, taču vienmēr var izlīdzēties ar SBA pakalpojumu izmantošanu.

Lielākai daļai PB nepieciešama jaunu komplektēšanas dokumentu izstrāde, pie tam novecojusi datortehnika nerosina interesi izmantot bibliotēkās pieejamās datubāzes.

Kā atzīst Demene PB vadītāja, krājums sistemātiski tiek atjaunots, bet finansējums grāmatām varētu būt lielāks, jo arī grāmatu cenas pieaug.

Dubnas PB aktīvi izmantoto citu Daugavpils novada bibliotēku krājumus (Višķu, Maļinovas, Kalupes, Naujenes TB). Tas ir labs veids, kā var piedāvāt saviem lietotājiem nepieciešamo grāmatu vai citu materiālu klāstu.

Līksnas PB vadītāja novērojusi, ka lielākā daļa bibliotēkas lietotāju lasa tikai tulkoto daiļliteratūru un regulāri interesējas par jaunieguvumiem tikai šajā literatūras nozarē, tāpēc bibliotēka nespēj pilnībā apmierināt šīs lietotāju grupas vajadzības. Lai atrisinātu šo problēmu, nākamajā pārskata periodā derētu aktīvi strādāt pie krājumu apmaiņas ar citām bibliotēkām.

Naujenes TB problēmas radušās ar krājuma izvietojumu, jo trūkst vietas, lai to izvietotu un lai veidoto depozitāriju, tas tiks atrisināts, kad bibliotēka pārcelsies jaunajā bibliotēkas ēka.

Vaboles PB krājums būtu papildināms ar pusaudžiem adresēto literatūru, kā arī stipri nolietots ir daiļliteratūras krājums. Papildināšana un atjaunošana ir akūti nepieciešama arī bibliotēkas krājumam krievu valodā. Lai arī līdzekļu ir pietiekoši, bet kvalitatīvai krājuma atjaunošanai to būtu nepieciešams krietni vairāk.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

7.1. Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Piezīme. Darba ar bērniem un jauniešiem pamatrādītāji uzrādāmi 5. nodaļas tabulā “Bibliotēkas pamatrādītāji”. Šeit sniedzams rādītāju vērtējums, skaidrojums un analīze.

Darbs ar bērniem un jauniešiem aktīvāk notiek bibliotēkās, kuru pagastos atrodas skolas vai pirmsskolas iestādes. Arvien grūtāk kļūst bibliotēkām, kuru pagastos samazinās skolēnu skaits.

Neskatoties uz to, ka reģistrēto bērnu un jauniešu skaits ir samazinājies, procentuāli situācija nav mainījusies. Līdzīgi kā 2017.gadā arī 2018.gadā no visiem DNB reģistrētiem lietotājiem **33% ir bērni un jaunieši** līdz 18 gadiem. Piemēram, Demenes un Līksnas PB apmeklējumu skaits palielinās vasarā, kad atbrauc bērni no Daugavpils un citam pilsētām.

Bibliotēku apmeklējums turpina samazināties, 2018.gadā sasniedzot -11%. Pārskata periodā uz trim mēnešiem tika slēgta Sventes PB, kā arī Silenes bibliotēka bija slēgta uz remonta laiku, kas būtiski ietekmēja rādītāju skaitu.

Pozitīvs piemērs ir Kalkūnes PB, kura gada garumā organizēja vairākus pasākumus bērnu piesaistīšanai un lasīšanas veicināšanai (sadarbība ar izglītības iestādēm, dalība valsts lasītveicināšanas programmās, tematiskie pasākumi bērniem, radošās darbnīcas un citi). Ieguldītais darbs pozitīvi atspoguļojās bibliotēkas pamatrādītājos: bibliotekārais aptvērumus bērnu vidū sastāda 38,5%.

7.2. Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu

Ar e-pasta starpniecību bibliotekāri regulāri tiek informēti par aktualitātēm darbā ar bērniem. Piemēram, par iespējām piedalīties konkursos, iegūt spēles krājuma papildināšanai utt. Konsultācijas tiek sniegtas gan semināru laikā, gan telefoniski, gan apmeklējot bibliotēkas klātienē, arī informatīvo semināru laikā bibliotekāri dalās savā pieredzē. Jūnija mēnesī tika rīkots profesionālās pilnveides seminārs par darbu ar bērnu un jauniešu mērķgrupu (krājuma

izvietojums plauktos, prasības sekmīgam bibliotēku darbam, jaunās tendences pasākumiem utt.) kuru vadīja Ingūna Stranga.

7.3. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionālītātē, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diskī u. c.)

Tabula „Krājuma stāvoklis un proporcionālītātē”

	2016	2017	2018
Lasītāju skaits	5980	5448	5474
<i>t.sk. bērniem līdz 18 gadiem</i>	2032	1844	1811
%	33,9%	33,8%	33%
Krājums (grāmatas)	103813	105424	104781
<i>t.sk. bērniem līdz 18 gadiem</i>	21079	20993	20348
%	20,3%	19,9%	19,4%
Jaunieguvumi (grāmatas)	3616	4545	3799
<i>t.sk. bērniem līdz 18 gadiem</i>	764	909	808
%	21%	20%	21%
Izslēgtie dokumenti (grāmatas)	6709	2934	4442
<i>t.sk. bērniem līdz 18 gadiem</i>	811	678	474
%	12%	23%	11%
Izsniegums	171192	158774	150178
<i>t.sk. bērniem līdz 18 gadiem</i>	35394	26932	23269
%	20,6%	16,9%	15,4%

DNB krājuma papildināšana notiek pēc katras bibliotēkas izstrādātas „Krājuma attīstības koncepcijas”. Savukārt grāmatu iepirkums tik veikt centralizēti, pamatojoties uz gada sākumā veiktās tirgus izpētes un cenu aptaujas, kā rezultātā tiek noslēgti līgumi ar grāmatu tirgotājiem. Veiksmīgākā sadarbība notiek ar SIA „Janus” un SIA „Virja LK”. Pārskata gadā aptuveni **17%** no grāmatu komplektēšanai paredzētās naudas, tika izmantoti bērnu un jauniešu grāmatu krājuma iegādei, kas ir par 5% mazāk, nekā pērn. Kā redzams tabulā, tad vēl ir daudz jāstrādā ar kvalitatīvas literatūras iegādi bērniem un jauniešiem.

Pagastu bibliotēkas piedomā pie alternatīvo lietu komplektēšanas, piemēram, Biķernieku un Kalkūnes PB iegādātas jaunas spēles. Demenes PB nopirkusi muzikālās grāmatas. Laucesas PB pateicoties dāvinājumiem papildināts galda spēļu skaitu. Naujenes TB galda spēļu kolekcija ir papildināta ar 5 jaunām un interesantām galda spēlēm dažāda vecuma bērniem (Scrabble, Monopoly, Domino, 5 sekundes, Uno). Skrudalienas PB nopirkusi galda spēles, lai attīstītu valodu, prasmes sazināties, strādāt komandā, paplašināt redzesloku un nostiprināt zināšanas par drošību internetā. Silene bibliotēka iegādājusies galda spēles „Izzini Latviju. Personības”, „Latvijas valsts simboli”, „Cēlotājs Rūdis grib zināt”, puzzles „Latvijas novadi”. Tabores PB pieejamas arī jaunas galda spēles (Fakti par Latviju, Monopols, Uno).

7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Ambeļu PB pirmsskolas vecuma bērniem un 1.-3.kl. bērniem reizi nedēļā (vasaras brīvlaika garumā) tika organizēti lasījumi, kurus apmeklēja **75** bērni.

Dubnas PB katru mēnesi rīko radošas nodarbības pamatskolēniem, bet vasaras brīvlaikā divas reizes mēnesī. Šogad kopā ar bibliotekāri nodarbības vadīja arī trīs brīvprātīgie jaunieši, piemēram, radošajā darbnīcā „Dāvana mīļajai skolotājai” tika izgatavotā dāvana.

Radošajā darbnīcā „Runcis Francis” kopā tika gatavoti runči no darba cimdiem un paralēli lasīti fragmenti no U. Ausekļa grāmatas „Runcis Francis un Parīzes dancis”.

Kalkūnes PB vasarā izsludināta akcija „Lasīt vasarā ir forši”, kuras mērķis bija aicināt bērnus vasaras brīvlaikā pēc iespējas vairāk lasīt un pavadīt lietderīgi laiku bibliotēkā, īpaši aktīvas bija divas bibliotēkas lasītājas: Darina Kolodinska – 57 izsniegumi un Valērija Mikucka – 38 izsniegumi. Čaklākie lasītāji akcijas beigās saņēma balvas.

7.5. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija

2018. gada pavasarī tika noslēgts 2017. gada Žūrijas projekts un, vasarai sākoties, – iestākta 2018. gada „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” grāmatu lasīšana un vērtēšana, kurā dalību uzsāka 10 pagastu un 5 skolas bibliotēkas, kas ir par divām bibliotēkām mazāk, nekā 2017.gadā, savukārt 2018.gadā dalībnieku skaits kļuvis lielāks – 375 dalībnieki, no kuriem visvairāk ir tieši dalībnieku 5+ kategorijā.

Latvijas Nacionālās Skalās lasīšanas sacensības

Kalupes PB sadarbībā ar skolu, kā vienīgā novada bibliotēka, piedalījās Skalās lasīšanas sacensībās un starp 30 reģionālo skalās lasīšanas sacensību čempioniem - 13 meitenēm un 17 zēniem, bija arī Kalupes pamatskolas 6. klases skolnieks Matīss Sarkanis, kurš tika izvirzīts uz finālu no Daugavpils novada. Matīss lasīja fragmentu no Anetes Mīrvas grāmatas „Samsona ceļojums”. <https://edu.daugavpilsnovads.lv/vislatvijas-skalas-lasisanas-sacensibu-nacionalais-finals/>

2018.gadā dalību sacensībās uzsāka jau 10 pagastu un skolu bibliotēkas. Nemot vērā, ka ir cieša sadarbība starp pagastu un skolu bibliotēkām, tad bērni netiek „dalīti” un sacensībās piedalās viena no iestādēm.

Pārējās lasītveicināšanas aktivitātes

Ambeļu PB bērniem visu gadu ir pieejama lasītava – Anneles istaba. Tā ir apmeklētāju iecienītākā telpa. Šeit omulīgā noskaņā visu dienu var spēlēt spēles, zīmēt, lasīt un rotaļāties vai vienkārši gulšņāt uz siltā paklāja. Gada laikā šis rotaļu stūrītis tiek papildināts ar jaunām spēlēm, zīmēšanas piererumiem un, protams, grāmatām. Tikai brīvlaikā Anneles istabas apmeklējumu skaits ir sasniedzis 125 reizes.

Biķernieku PB organizēja tikšanās ar vietējo bērnu grāmatu autori S.Miloševoču.

Vasarā Dubnas ciema laukumā tika atklāts *Grāmatu namiņš*, kurš paredzēts ģimenēm un citiem ciema spēļu laukuma apmeklētājiem. Šāds *Grāmatu namiņš* ir pilns ar grāmatām uz žurnāliem un pieejams no maija līdz septembra mēnesim, vēlāk atrodas bibliotēkas ēkas 1.stāvā.

Līksnas PB veiksmīgākā lasītveicināšanas aktivitāte tāpat kā iepriekšējos gados bija čaklo lasītāju konkurss „Lasītprieks!”, kurā pirmo trīs vietu ieguvēji saņēma balviņas.

Maļinovas PB katru gadu aicina piedalīties lasītveicināšanas akcijā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā”, kas patiešām ir vērtīgs pasākums, un noslēguma pasākums tika organizēts kā organizēju ekskursija uz Daugavpils teātri, kur iepazināmies ar Daugavpils teātra aizkulīsēm, rekvizītu noliktavu, mākslinieku darbnīcu un daudz ko citu. Mājupceļā apciemojām Naujenes kultūras centru, lai aplūkotu fotoizstādi „Latgales ainavas”.

Naujenes TB Bērnu nodaļas bibliotekāre Aiga Soldatjonoka izstrādāja bibliotēkas bibliotekāro stundu piedāvājuma plānu, kas tika publicēts bibliotēkas emuārā, skat.

<http://naujenestautasbibliotka.blogspot.com/p/bibliotekaras-stundas.html> un ko aktīvi izmanto Naujenes pagasta izglītības iestādes.

Nīcgales TB piedāvā Bērnu rītus ar radošo mājas darbu un rakstnieku jubileju svinēšana bibliotēkā. Piemēram, „Tafijas pirmā vēstule māmiņai” tēma - iepazīšanās ar R.Kiplinga grāmatas „Blēņu stāsti maziem bērniem”; „Teci, tecī Daugaviņa”, tēma - Daugava bērnu folklorā; „Tā kā sirmu māmuliņu sargāsim tautas dziesmu”, tēma – tautas dziesmas no Nīcgales floristu pūra; „Emīla 325. nedarbs” , tēma – Astrīdas Lingrēnas stāsts par Emīlu; „Saules zaķis prieku zīmē”, tēma – Ojāra vācieša dzejoļi bērniem; „Ar gailīti Rīgā braucu”, tēma – bērnu folklora par Rīgu; „Es tēvu zemei noliecos”, tēma – Latvijas simtgade nīcgaliešu likteņos.

Medumu PB Dzejas dienas ietvaros mazie lasītāji apmeklēja Raiņa māju Berķenelē, kur notika tikšanās ar bērnu grāmatu ilustratori Signi Ermani. Bērni iepazinās ar ilustrācijām no vairākām bērnu grāmatām un ilustrāciju tapšanas procesu, kā arī piedalījās meistardarbīnīcā.

Silenes PB piedāvā vasaras pulciņu bērniem „Lasām kopā” – divu mēnešu garumā latviešu tautas pasaku tematisks sadalījums skaļai lasīšanai.

7.6. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Ambeļu pagasta teritorijā nav skolu un bērnudārzu, taču tiek īstenota sadarbība ar Špoģu vidusskolu un tās bibliotēku – tika organizēti ekskursijas pa Ambeļu pagasta teritoriju, bērni aktīvi piedalās bibliotēkas rīkotajos pasākumos. Skolas brīvlaikā bibliotēka piedāvā bērniem skolas ieteicamo literatūru. Šajā gadā bibliotēku apmeklēja mūsu Aglonas kaimiņu bērnudārza jaunākā grupa.

Biķernieku PB cieši sadarbojamies ar Biķernieku pamatskolu un pirmsskolas grupām: „Ozolzīlītes” un „Cālīši”, gan organizējot pasākumus, gan piedaloties projektā „Bērnu, Jauniešu un Vecāku žūrijā”. Kopā organizējam bibliotekārās stundas, ekskursijas. Lai bērni ienāktu grāmatu pasaule jau pirms skolas gaitu uzsākšanas, pirmsskolnieki ik gadu tiek iepazīstināti ar bibliotēku „Pirmā tikšanās ar bibliotēku”.

Demenes PB aktīvākā sadarbība noris ar pirmsskolas izglītības iestādi, jo tā atradās Demenes ciemā un bērni var bieži apmeklēt bibliotēku.

Kalkūnes pagasta bibliotēkai ir cieša sadarbība ar Daugavpils 11. pirmsskolas izglītības iestādi. Kur notiek „Bērnu žūrijas” pasākumi un skaļās lasīšana stundas.

Kalupes PB kopā ar skolu un pārvaldi noris kopīga dalība dažādos konkursos un akcijās: makulatūras vākšana, lielā talka, labo darba nedēļā.

Maļinovas PB sadarbībā ar Maļinovas pagasta jauniešu lietu speciālisti Latvijas simtgades pasākumu ietvaros organizēta Fotoizstāde „100 mirkļi no Maļinovas pagasta”. Jauniešiem bija uzdevums dodties pa Maļinovas pagastunofotografēt interesantākos objektus un jpg formātā iesniegt bibliotēkā uz izvērtēšanu. Rezultātā no 2000 failiem tika atlasītas un izgatavotas fotogrāfijas, kā arī noformēta fotoizstāde. Prieks par interesantām un skaistām fotogrāfijām, kā arī zinošāki bērni un jaunieši. Izstāde piesaista pagasta iedzīvotājus, jo visiem ir interesanti aplūkot fotogrāfijā iemūžinātus mirkļus. Sadarbībā ar SIA „Fest” vasarā pirms skolas notika pasākumu bērniem „Spēļu jampadracis”. Ciemos bija ieradušies iemīļotie pasaku varoņi Maša un Lācis. Pirms pasākuma bērniem tika piedāvāts izkrāsot vai pašiem uzzīmēt šos pasaku varonus. Tad visi kopīgi gāja rotaļās, minēja mīklas, tika

pārbaudīti vai pazīst burtus, un protams kopīgs foto. Uz pasākumu bija ieradušies 62 bērni ar vecākiem, tas ir ļoti liels skaits.

Tabores PB ir grūti prognozēt kad un tieši cikos notiks kāds pasākums, jo kad beidzas stundas, bērnus ar autobusu ved mājās, tāpēc ir jāsazinās ar skolu, kad labāk rīkot kādu pasākumu. Visbiežāk pēdējā laikā pasākumi tiek rīkoti sestdienās, kad bērniem ir brīvdiena.

Vaboles PB radošās darbnīcas un citi pasākumi notiek sadarbībā ar Skrindu dzimtas muzeju. Tas palīdz radīt krāsainākus un interesantākus pasākumus.

7.7. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

Tiem bibliotekāriem, kuriem ir pedagoģiskā izglītība, esošās prasmes palīdz ikdienas darbā ar šo auditoriju. Piemēram, Nīcgales TB vadītāja atzīst, ka nav viegli strādāt ar bērniem, kas sabiedrībā apguvuši visatļautību un viņiem ir vajās savstarpējās komunikācijas prasmes. Darbā ar tādiem lasītājiem ļoti liels ieguvums esot sociālā pedagoga kompetences. Biķernieku PB vadītāja apmeklēja semināru „Uzvedības un emociju kontroles problēmas pirmsskolā, skolā. Cēloņsakarību meklējumos. Sensors uzvedība. Autisms”.

Savukārt gada laikā visiem DNB bibliotekāriem bija iespēja profesionāli pilnveidoties semināros „Mērķgrupa – bērni un jaunieši”, „Spēles un rotaļas sarīkojumos” un dodoties pieredzes apmaiņas braucienā uz Alūksni un Alūksnes novadu.

7.8. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Biķernieku PB vadītāja novērojusi, ka citu pagastu skolēnus pēc stundām skolas autobuss uzreiz aizved mājās, kas apgrūtina bibliotēkas apmeklēšanu, taču skolas brīvlaiku bērni labprāt pavada bibliotēkā.

Demenes PB, kas atrodas pierobežā, cenšas pamazam latviskot bērnu krājumu, bet grāmatas krievu valoda ir pagaidām vairāk pieprasītas. Tas arī saistīts ar to, ka lasītāju dzimta valoda ir krievu un arī vasaras laika bērniem skolā prasa izlasīt noteiktu grāmatu sarakstu, galvenokārt krievu valodā.

Kalkūnes PB vadītāja uzskata, ka šķēršļi bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem joprojām ir bibliotēkas vāja tehniskā bāze. Bērni nevēlas lietot bibliotēkas datorus, jo tie slikti strādā un ir krietni novecjuši, bibliotēkā nav ne televizora, ne mūsdienu populāro spēļu (piem. XBOX) (skat. 3.nodaļu). Protams, bibliotēkas pamatvērtība ir grāmata un lasīšana, bet mūsdienu tehnoloģijas piesaista bērnu interesi un nebūtu slikti, ja lasošie bērni varētu kādu brīdi arī paspēlēt, izmantojot jaunās tehnoloģijas.

Laucesas PB organizējot vasaras laikā bērniem pasākumu ciklu, gribējās sasniegt mērķi, lai jaunie bibliotēkas apmeklētāji labprāt nāktu bibliotēkā jebkurā dienā un laikā. Bet pagaidām izveidojusies tāda situācija, ka vecāki atved un atstāj savus bērnus tikai uz pasākumiem. Vecāki arī tika aicināti reģistrēt savus bērnus bibliotēkā kā lietotājus, bet tika saņemta atbildē „Priekš kam, viņi taču nelasa..” Secināju: paldies, ka apmeklē rīkotos pasākumus ar laiku pieradināsim caur lasīšanas pasākumiem, maratoniem arī lasīšanai un grāmatu ņemšanai uz mājām. Noteikti jāpilnveido bibliotekārās stundas un jādomā par to dažādošanu, lai bērniem būtu interese nākt uz bibliotēku un lietot bibliotēkas datubāzes.

Naujenes TB Bērnu nodaļai darbam ar bērniem un jauniešiem ir viena problēma, tas ir telpas nepiemērotība, tā ir par mazu, ir nepieciešamas plašākas telpas, lai varētu izveidot zonas, kā bērniem, tā arī jauniešiem un lai tie netraucētu viens otram. Tas tiks atrisināts, kad bibliotēka pārcelsies uz jauno ēku.

Silenes PB vadītāja norāda, ka neskatoties uz to, ka Silenes pamatskolā audzēkņi mācas latviešu valodā, ciematā latviešu valoda nav dzirdamā, visi runā krievu valodā gan ģimenēs, gan veikalos. Bērniem nav vārdu krājuma, viņi jau prot lasīt, bet nesaprot izlasīto. Un ja bērns nesaprot, ko tanī grāmatā stāstīts, viņš vispār nelasa, tikai pārlapo grāmatu un atnes atpakaļ. Vecāki daži nevar (nepārvalda latviešu valodu), daži negrib (nelabvēlīgās ģimenes) palīdzēt savam bērnam.

8. Novadpētniecība

8.1. Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Novadpētniecības darbs bibliotēkā ir lokālas teritorijas materiālu, galvenokārt publikāciju apzināšana, sistematizācija, glabāšana, pieejamības nodrošināšana un popularizēšana.

Piemēram, Ambeļu, Biķernieku, Salienas un Skrudalienas PB kā viena no prioritātēm bija pagasta vēstures apzināšana.

Kalkūnes PB novadpētniecības darbam tiek veltīta lielā uzmanība. Bibliotēkā regulāri tiek veikta veco un jauno dokumentu sistematizēšana un apkopošana par Kalkūnes pagasta kultūras, vēstures un sadzīves dzīvi. Pārskata periodā regulāri tika organizētas tikšanās ar biedrību “Calcuna”, kuras laikā pārrunāti aktuāli jautājumi par Kalkūnes pagasta vēstures popularizēšanu, novadpētniecības materiālu sistematizēšanu. Gatavojoties Kalkūnes pagasta ciema - Kalkūne 500-gadu jubilejai (1519. gadā pirmās liecības vēsturiskajos avotos par apdzīvotu vietu “Calcuni”) par prioritātēm tika izvirzīti jautājumi par Kalkūnes pagasta simbolikas izveidošanu. Tika izstrādāta aptauja, kuras mērķis ir uzzināt vietējo iedzīvotāju domas par simboliem, kas varētu būt varētu būt saistoši Kalkūnes pagastam.

Laucesas PB prioritāte bija novadpētniecības materiālu sakārtošana un dokumentu (bijušas Laucesas skolas skolotāju atmiņu un skolēnu vēlējumu) skenēšana.

Līksnas PB prioritāte bija savākto novadpētniecības materiālu popularizēšana.

Medumu PB sadarbībā ar Medumu pamatskolas muzeju piedalīšanās atmiņu stāstu akcijā „Atmiņas – mans mantojums”.

Nīcgales TB darbā galvenā uzmanība tika pievērsta Latvijas valsts dibināšanas simtgade un Brīvas cīņām pie Nīcgales. Notika izstādes un pasākumi, lai informētu un iesaistītu pagasta iedzīvotājus.

Silenes bibliotēka strādāja pie novadpētniecības krājuma papildināšanas ar jauniem materiāliem un vēsturisko fotoattēlu krājuma izveides.

8.2. Novadpētniecības krājums

Novadpētniecības darbs bibliotēkā ir lokālas teritorijas materiālu, galvenokārt publikāciju apzināšana, sistematizācija, glabāšana, pieejamības nodrošināšana un popularizēšana. Piemēram, Naujenes TB elektroniskā novadpētniecības datu bāze izveidota 2006.gadā, uz 2018.gada nogali ievadīti 3114 ieraksti. Bibliotēka apkopo informāciju par Naujenes pagasta vēsturi, vēsturiskām vietām, novadniekiem, iestādēm, pagasta pasākumiem, rakstniekiem, dzejniekiem, tradīcijām un veido tematiskās un novadpētniecības mapes. Bibliotēkas novadpētniecības krājumu sastāda 447 vienības t.sk. 140 vien. kur ir pieminēts Naujenes pagasts, kuras ir nomarķētas ar speciālo uzlīmi.

✓ **komplektēšana, ietverto materiālu veidi**

Tās ir grāmatas, novadpētniecība mapes, tematiskās mapes, albumi, fotogrāfijas, kartes, rokraksti, elektroniskie resursi, sadzīves priekšmeti.

✓ **krājuma organizācija un glabāšana**

Pagastu bibliotēkās novadpētniecības materiāli izvietoti un pieejami atsevišķi iekārtotos plauktos. Materiāli sakārtoti mapēs, albumos un stendos, kas regulāri tiek papildināti no publikācijām presē par pagastiem un pagasta cilvēkiem. Elektroniski reģiona bibliotēku kopkatalogā apkopotos novadpētniecības materiālus var apskatīt Daugavpils novada bibliotēku kopkatalogā <https://naujene.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx>.

✓ **digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana**

Pārskata periodā nav notikusi.

✓ **krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums**

Kopumā DNB novadpētniecības krājums tiek papildināts patstāvīgi. Tā kā vēl nav izstrādātas vienotas Daugavpils novada novadpētniecības vadlīnijas, kas atvieglotu un sakārtotu bibliotēkās uzkrātos materiālus, tad katras bibliotēka, bez informācijas par pagasta vēsturi, cilvēkiem un citām ar konkrētu pagastu saistītām ziņām, reizēm veic dubulto darbu, uzkrājot informāciju arī par cietiem ar novadu saistītiem faktiem. Pietrūkst cilvēka vai komandas, kas izveidotu vienotu stratēģiju.

✓ **izmantojums**

Novadpētniecības krājumu pārsvarā izmanto skolēni, reizēm arī studenti un pagasta iedzīvotāji. Lietotājus visvairāk piesaista tas, ja ir rīkotas saturiskas novadpētniecības krājuma izstāde, īpaši ar fotogrāfijām. Piemēram, Līksnas PB uzkrātie materiāli vienmēr ir aktuāli tūristiem, kuri vasarās apmeklē Līksnas Muižas parku un interesējas par vēstures liecībām, kas saistītas ar kādreizējo muižas iemītnieci Emīliju Plāteri. Novadpētniecības materiālu krājums pastāvīgi turpina augt, jo ar lielu aizrautību to papildina vietējie iedzīvotāji no saviem personīgajiem krājumiem.

8.3. Novadpētniecības darba popularizēšana

Liels darbs pie novadpētniecības krājuma popularizēšanas notika Ambeļu PB, kura gada laikā organizēja trīs saturīgas izstādes un to atklāšanas pasākumus:

- ✓ Izstāžu cikla „Sendienu atbalsis mūsdienu mājās” Latvijas simtgadei veltīta mājsaimniecības priekšmetu izstāde „Rokdarbi no mammas kumodes”.
- ✓ Izstāde „Skatiens no pagātnes ar cerībām uz nākotni”. Novadpētniecības materiāli no bibliotēkas krājumiem un Ambeļu pagasta iedzīvotāju privātājiem arhīviem. Veltījums Latvijas valsts simtgadei.
- ✓ Anitas Karpenko gleznu izstāde “Latgales ainavas”.

Bikernieku PB tika rīkots pasākums „Dzīves vārpsta”, veltīts Lieldienām, sadarbībā ar kaimiņu pagastiem. Dalībnieki iepazīšanās ar novadpētniecības stūrīša „No senatnes līdz mūsu dienām” materiāliem, apskatīja izstādi ar apkopotām veco laiku ģimeņu fotogrāfijām no iedzīvotāju albumiem, atcerējās senas vesticībnieku Lieldienu tradīcijas un baudīja tradicionālo vesticībnieku cienastu. Naujenes pagasta vesticībniece Vasilisa Pudovkina lasīja dzeju par vesticību, savukārt skolniece A.Gerasimova pēc veiktās izpētes pastāstīja par dvieļiem, kurus izšuj viņas vecmāmiņa.

Demenes PB pagasta svētku un Grāmatu svētku apmeklētajiem piedāvāja fotogrāfiju izstādes „Dabas stāsti” (fotogrāfiju autors pati bibliotēkas vadītāja) un „Miglā” – Mihaila

Lavrenova uzdāvinātā pagastam fotoizstāde par filmas „Miglā” uzņemšanas laiku Demenes pag. Zemgales ciemā. Bibliotēkas vadītāja ir radījusi fotoizstādi „Ieskāties Demenes pagasta dabā”, kura jau apceļojusi četras Daugavpils novada pagasta bibliotēkas (Biķernieku, Maļinovas, Laucesas, Dubnas).

Līksnas PB lai popularizētu novadpētniecības darbu, pārskata periodā Līksnas sabiedrības un informācijas centrā tika rīkota izstāde „Simtgades soļi Līksnā”. Izstādē bija skatāmas dažādas fotogrāfijas, kurās bija aplūkojami pagasta iedzīvotāji ikdienā un svētku reizēs, kā arī pagasta dzīvē svarīgi notikumi. Dažām fotogrāfijām nebija zināms konkrēts uzņemšanas gads. Lai to noskaidrotu, tika aptaujāti vairāki bibliotēkas apmeklētāji un citi pagasta iedzīvotāji. Senākās fotogrāfijas bija datētas ar 1932. gadu, kuras atnesa kāda bibliotēkas apmeklētāja no saviem personīgajiem krājumiem. Izstāde tika papildināta ar dažādiem sadzīves un citiem priekšmetiem no novadpētniecības materiālu krājuma, kas bija raksturīgi konkrētajam laika posmam. Par godu valsts 100. dzimšanas dienai, novembrī bibliotēkas novadpētniecības istabā bija skatāma izstāde „Senu un ne tik senu grāmatu izstāde par Latvijas valsti no tās pirmsākumiem līdz mūsdienām”, vecākā grāmata / brošūra datēta ar 1918. gadu. Lai popularizētu Līksnu kā vietu, kur kādreiz uzturējās grāfi Plāteri, bibliotēka kopā ar Līksnas kultūras namu interesentiem pārskata periodā piedāvāja apskatīt lietuviešu mākslinieces Violetas Astrauskienes fotoizstādi „Plāteri- Švekšnas grāfi”.

8.4. Sadarbība novadpētniecības jomā

Biķernieku PB sadarbībā ar Maļinovas PB un Krivošejevas vesticībnieku draudzi rīkoja tikšanos ar Maļinovas, Naujenes un Biķernieku pagastu vesticībniekiem pasākumā „Dzīves vārpsta”, kura laikā Krivošejevas vesticībnieku draudzes garīdznieks D.Žilko uzdāvināja bibliotēkai materiālus par vesticībniekiem.

Demenes PB notiek sadarbība ar Daugavpils zonālu valsts arhīvu. Bibliotēkas vadītāja saņēma atļauju uz vietas strādāt ar dokumentiem, kuri attiecas uz Demenes pagasta vēsturi. Tika atrast daudz informācijas par periodu no 1940. līdz 1949. gadam – par kolhozu laiku sākumu un represiju sākumu.

Laucesas PB ir cieša sadarbība vēsturiski pētniecisko pulciņu Jāņa Rasnača vadībā, kurš rūpējas par pagasta vēsturisko datu vākšanu.

Maļinovas PB novadpētniecības krājums sadarbības rezultātā papildinājās ar spriguli, kas tika izmantots radošajā darbnīcā „Maizes ceļš”, labības kulšanai. Šajā pasākumā, kurš notika z/s „Ainava” labības laukā, bērniem un jauniešiem uzzināja par maizes ceļu no sēšanas līdz maizes cepšanai. Apmeklētājiem bija iespēja ar sirpi noplaut labību, sasiet kūlīšos un likt statos, pēc tam ar spriguli kult labību. Pēc radošas darbošanās pie saieta nama notika maizes cepšana. Sadarbībā ar Daugavpils novada tūrisma aģentūru TAKA novada dienu ietvaros organizēta ekskursiju pa Maļinovas pagastu, kas kopumā bija interesants izaicinājums. Ekskursantu grupa 45 cilvēki sastāvā bija ļoti atsaucīgi un ieinteresēta ne tikai par pagasta vēsturi, bet arī pašreizējo dzīvi.

Nīcgales TB turpinās radoša sadarbība ar Nīcgale novadpētniekiem Anfisu Smagari (pēta vesticībnieku vēsturi Nīcgalē), Liliju Lazdāni (pēta dzelzceļa un Nīcgales stacijas vēsturi), Staņislavu Ružānu (dzimtu pētnieks un grāmatu autors). Ar Naujenes un Vaboles muzejiem sadarbība notiek profesionālā informācijas apmaiņas līmenī. Bibliotēkas savāktie materiāli izmantoti ekspozīciju veidošanai.

Naujenes TB cieša sadarbība izveidojusies ar Naujenes novadpētniecības muzeju, novadpētniecības izstāžu un pasākumu veidošanā un rīkošanā. 2018. gadā savstarpēji dalījāmies ar krājumos esošo informāciju par Naujenes bērnu nama vēsturi.

8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā

Viens no jauninājumiem Ambeļu PB bija izstāde „Rokdarbi no mammas kumodes”. Mēs esam sākuši domāt par savu radošo mantojumu, iemācījušies novērtēt pašmāju lietpratēju smalko darbu. Šajā izstādē iespējams iepazīties ne tikai ar mūsu lietpratēju darbiem, bet arī ar ģimenes fotoattēliem – tie ir padarījuši izstādi emocionālāku un dzīvāku. Izstāde tika rīkota ar mērķi parādīt mūsu prasmīgo un čaklo māmuļu un vecmāmuļu darbus, kas joprojām rotā mūsu ikdienu. Izstādi apmeklēja 120 cilvēki. Otra izstāde – „Skatiens no pagātnes ar cerībām uz nākotni” – tika rīkota par godu Latvijas valsts simtgades svinībām kā veltījums Ambeļu iedzīvotājiem. Ambelieši lepojas ar savām saknēm, ar savām ģimenēm. Izstādē piedalījās 25 ģimenes. Vairāk nekā tūkstotis fotogrāfiju tika izvietots 14 milzīgos rāmjos. Ekspozīciju varēja aplūkot 2 mēnešu garumā, un to apmeklēja 180 cilvēki. Tas ir darbietilpīgākais un emocionālākais bibliotēkas darbs pēdējo gadu laikā (vairāk informācijas <https://www.daugavpilsnovads.lv/ambelu-pagasta-iedzivotaji-atklaja-izstadi-skatiens-no-pagatnes-ar-ceribam-uz-nakotni/>).

Biķernieku PB, sagaidot Latvijas simtgadi, apkopoja dažādu gadu pasākumu fotogrāfijas un rīkoja fotoizstādi „Par godu Latvijai”.

Dubnas PB tika izveidotas četras jaunas tematiskās mapes : „Dubnas pagasta kultūras dzīve”, „Fokloras kopai-10 gadi”, „Dubnas pagasta daba”, „Dubnas pagasts bērnu un jauniešu acīm”. Tika izstrādāta tūrisma programma „Ar interesi pa Dubnas pagastu”, un septembrī tika novadīta pirmā šāda ekskursija.

Naujenes TB krājums tika papildināts ar virtuālo izdevumu „Simts vēlējumi Latvijai”, kas tika veidots no 100 Naujenes pagastam piederīgo cilvēku vēlējumiem Latvijas valstij 100-gades jubilejā. Skat: <http://naujenestautasbibliotka.blogspot.com/p/virtualas-gramatas.html> Novembrī tika atklāta novadnieka Linarda Onzuļa fotogrāfiju personāizstāde „Latgales ainavas”. Izveidota novadpētniecības izstāde „Naujenes hronika” un tiek gatavots virtuāls izdevums. Uzsākta „Latgales kongresam 100” un novadnieka Staņislava Kursīša materiālu apkopošana.

Salienas PB novembra mēnesī prezentēja Latvijas simtgadei veltīto krājumu „Salienas pagasts laikmeta griežos”, materiālu apkopošanu un grāmatas sastādīšanu veica pati bibliotēkas vadītāja I.Avlasina. <http://latgaleslaiks.lv/raksti/2018-11-24-saliena-pieversas-novadpetniecibai>

8.6. Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Ambeļu PB vadītāja norāda, ka trūkst vietas novadpētniecības materiālu izvietojumam, lai nodrošinātu lietotājiem brīvāku piekļuvi tiem.

Demenes PB ir tehniska problēma – nav iespējas kvalitatīvi veikt vecu cilvēku aptaujāšanu, kas ir ļoti būtisks, jo ir jāpaspēj kaut kā piefiksēt viņu stāstus. Bibliotēkā nav diktofona vai kādā cita aprīkojumā, lai ierakstīt stāstus audio vai video formāta. Ir arī laika trūkums.

Maļinovas PB vadītāja norāda uz laika trūkumu, kā arī vienam darbiniekam ir problemātiski ar visu tikt galā.

Naujenes TB trūkst vietas novadpētniecības materiālu izvietojumam, lai būtu brīva lietotāju piekļuve tiem. 2019. gadā plānojam iegādāties stikla vitrīnas. Jāpilnveido bibliotēkas darbinieku digitalizācijas prasmes.

8.7. Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Ambeļu PB vadītāja norāda, ka interese par novadpētniecību pieaug, pateicoties esošo materiālu popularizēšanai. Turklat interesu veicina arī tas, ka bibliotēka aktīvi iesaista novadpētniecības materiālu ievākšanā arī vietējos iedzīvotājus. Ambelieši aktīvi un labprāt piedalās dažādos novada vēsturei veltītos projektos un pasākumos.

Demenes PB vadītāja secina, ka būtu labi nākamajā periodā vairāk uzmanības pievērst pagasta personībām, vecu fotogrāfiju un materiālu vākšanā. Ir ideja par stāstu un foto krājuma “Māja – ģimene – pagasta vēsture” izveidi.

Nīcgales TB vadītāja plāno veikt savākto materiālu popularizēšanu interneta resursos, sāpīgs un neatrisināts jautājums – kas notiks ar Nīcgales skolas muzeja savāktajiem materiāliem.

Skrudalienas PB plānots nopirkt diktofonu un aptaujāt senjorus, kuri daudz ko var pastāstīt par mūsu dzimto pusī.

Silenes PB pārskata periodā nav uzsākts darbs ar pagasta iedzīvotājiem, lai savāktu viņu atmiņas. Nav pietiekami iesaistīti bibliotēkas apmeklētāji novadpētniecības darbā. Pagasta pārvalde labprāt atbalstītu šo darbu, tāpēc 2019.gada plānots iesaistīt pagasta iedzīvotājus bibliotēkas novadpētniecības darbā.

9. Projekti

Tabula „Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Personību stāsti Daugavpils novada bibliotēkās 2	VKKF	1645,00	noorganizētas četras tikšanās Daugavpils novada bibliotēkās, nodrošinot iedzīvotājiem iespēju iepazīt dažādu kultūras jomu pārstāvju	neatbalstīts

9.1. Projektu apraksts

Kvalitatīvi organizēt četras tikšanās Daugavpils novada iedzīvotājiem ar šādām literatūras un mākslas personībām: radio raidījumu vadītāju un rakstnieku Dzintaru Tīlaku un mūziķiem Saulceri un Āri Ziemeli (brāļiem Ziemeļiem), aktrisi Lailu Kirmušku, rakstnieku un publicistu Pēteri Strubergu un ilustratoru Reini Pētersonu. Tika plānots, ka tikšanās ar piecām personībām varētu notikt Daugavpils novada 17.Grāmatu svētku ietvaros.

9.2. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Tā kā lielākā daļa no tikšanām ar autoriem, mūziķiem un rakstniekiem notikuši tieši Grāmatu svētku ietvaros, projekts netika atbalstīts. Nākamreiz jāpārdomā un jāizvēlas organizēt tikšanās ar personībām vairāk bibliotēkās, nekā piesaistot kādam konkrētam lielam pasākumam.

10. Publicitāte

10.1. Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

DN bibliotēkas pamatinformāciju par sevi un aktualitātes publisko Daugavpils novada mājaslapā www.daugavpilsnovads.lv kā arī savu pagastu mājaslapās, piemēram, www.malinova.lv, <http://kalkuni.lv/category/pagasta-jaunumi/>. Tāpat pie bibliotēku un pagasta informācijas stendiem izvietoti mēneša plāni vai pasākumu afišas. Piemēram, Naujenes TB afišas par bibliotēkas pasākumiem tiek izliktas uz astoņiem pagasta informācijas stendiem, četros pagasta lielākos ciemos. 2018. gadā ir izstrādāts un iegādāts ROLL-UP stends ar bibliotēkas kontaktinformāciju, kas tiek izmantots izbraukuma pasākumos. Bibliotēkas jaunajiem lietotājiem ir iegādāti atstarotāji ar bibliotēkas kontaktinformāciju un logotipu. Savukārt Kalkūnes PB 2018. gadā piedalījās „Vasaras sagaidīšanas svētkos”, lai informētu vietējos iedzīvotājus par bibliotēkas pakalpojumiem, krājumu un citām iespējām, ko piedāvā bibliotēka. Tā bija lieliskā iespēja kā popularizēt bibliotēku, iepazīties ar vietējiem iedzīvotājiem un piesaistīt jaunus lietotājus. Bibliotēkas informācijas punktā cilvēki varēja izpildīt vairākus sporta-izklaidējošus uzdevumus: „Cope uz laiku”, „Uztaisi savu raketi (radošā darbnīca)”, „Esi precīzs!”. Dalība tādos svētkos vērtējama ļoti pozitīvi, tāpēc bibliotēka noteikti piedalīsies arī turpmāk.

Par lielākajiem pasākumiem vai notikumiem informācija ir pieejama avīzē *Latgales laiks* vai *Daugavpils novada vēstis*, kā arī *Vietējā Latgales Avīzē*. Bieži vien notiek mutiska bibliotēkas lietotāju informēšana par bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, personiski ielūgumi vai skrejlapīnu izdale par gaidāmo pasākumu.

10.2. Bibliotēkas informācija tīmeklī

✓ bibliotēkas tīmekļa vietne (mājaslapa)

Vienota Daugavpils novada bibliotēku mājaslapa nav izstrādāta. Informācija par bibliotēku pakalpojumiem, kontaktinformācija un darba laiks pieejams Daugavpils novada mājaslapā www.daugavpilsnovads.lv sadaļā Kultūra – Kultūras iestādes – Bibliotēkas. Kā arī katrā pagasta mājaslapā. To var atrast www.daugavpilsnovads.lv sadaļā Pagasti un izvēloties attiecīgo pagastu.

✓ emuāri (blogi)

Tikai Naujenes pagasta tautas bibliotēkai ir izveidots sava blogs <http://naujenestautasbibliotka.blogspot.com/> (informācija tiek papildināta pastāvīgi. Blogs 2018. gadā skatīts 8245 (5679 reizes 2017.g.), pēc Google Analytics statistikas. Blogā ir izvietoti divi emuāri:

- Naujenes tautas bibliotēka, 2018.gadā ievietotas 39 ziņas;
- Naujenes tautas bibliotēkas Bērnu nodaļa, 2018.gadā ievietotas 66 ziņas.

✓ sociālie tīkli

Divpadsmit Daugavpils novada bibliotēkām (Demenes, Skrudalienas, Biķernieku, Ambeļu, Maļinovas, Kalkūnes, Naujenes, Laucesas, Nīcgales, Salienas, Tabores, Vaboles) ir savi **Facebook** konti, kuros tiek ievietota informācija par plānotajiem un aizvadītajiem pasākumiem, grāmatu jaunumiem un novadpētniecības resursiem. Kā atzīst bibliotekāri, tas ir viens no populārākajiem sociālajiem tīkliem starp bibliotēku lietotājiem.

Divām DNB (Līksnas un Vaboles) ir savi profili portālā ***draugiem.lv***

Informāciju par savu bibliotēku Laucesa pagasta bibliotēka dublē arī ***OK.ru***.

✓ **citas tīmekļa vietnes**

Neskatoties uz to, ka portālā **biblioteka.lv** ir informācija par visām DNB, vien desmit bibliotēkas regulāri papildina un atjauno informāciju par sevi. Pārskatā gadā kopējie DNB skatījumi sastāda 2721reizes, kas ir par 34% vairāk nekā pērn.

10.3. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Novada mērogā:

Kā lielākais un vērienīgākais pasākums tiek uzskatīts **Daugavpils novada 17. Grāmatu svētki**, kuri notika 24. augusta Demenē. Svētkos pulcējas gan Daugavpils novada 19 pagastu lasītāji, gan vieni no pilsētas un kaimiņu novadiem. Programmā bija liela aktivitāšu daudzveidība dažādiem paaudzēm un interešu grupām. Politiska diskusija par izglītības reformām pierobežā bija ļoti aktuāla novada iedzīvotājiem, jo arī Zemgales vidusskolai, kura atrodas Demenes pagastā, sagaidāma vai nu reorganizācija vai arī slēgšana. Programmā tika piedāvātas tikšanas ar gastroenterologu A.Danilānu un grāmatu autoru P.Strubergu, kā arī aktrisi L.Kirmušku. Kopīgas aktivitātes ar žurnāla „Ilustrētā junioriem” radošo komandu, Latgales zoodārza iemītniekiem utt. (*skat. pielikumu Nr.1.*).

Informācija par svētkiem: <https://www.daugavpilsnovads.lv/gramatu-svetki-lasitajus-pulceja-demene/>

Video: <http://lat.grani.lv/latgale/15385-demene-aizvaditi-jau-17-gramatu-svetki-daugavpils-novada-video.html>

Foto: <https://www.daugavpilsnovads.lv/foto/gramatu-svetki-pulceja-lasitajus-demene/>

Otra lielākā bibliotēku darbu popularizējoša aktivitāte ir dalība Latvijas Bibliotekāru biedrības Jauno speciālistu sekcijas „**Viena diena bibliotēkas dzīvē**” jeb Libday projektā, kurā piedalījās sešas pagastu bibliotēkas un to nodaļas (Maļinovas, Tabores, Kalkūnes, Laucese PB, Naujenes TB un Bērnu nodaļa), kā arī DN bibliotēku metodiskais centrs. Ar bibliotēku ierakstiem iespējams iepazīties ierakstot #LibdayLV_2018 Facebook meklēšanas logā.

Pagastu bibliotēkās:

Par veiksmīgākiem Ambelu PB popularizējošākiem pasākumiem var uzskatīt:

- interešu kluba „Radošā laboratorija” nodarbības;
- izstāžu cikla „Sendienu atbalsis mūsdieni mājās” ietvaros notikušo Latvijas simtgadei veltīto mājsaimniecības priekšmetu izstādi „Rokdarbi no mammas kumodes”;
- bibliotēkas aktīvo dalību liepu alejas atjaunošanas akcijā, par godu Latvijas simtgadei;
- izstādi „Skatiens no pagātnes ar cerībām uz nākotni”, kurās ir fotogrāfijas no Ambelu pagasta vēstures.

Laucesas PB veiksmīgākajiem popularizēšanas pasākumiem pārskata periodā – pasākumu cikls bērniem vasaras brīvlaikā.

Maļinovas PB Dzejas dienām veltīts pasākuma „Saules ceļš” Vasiļovā, pie Raiņa piemiņas akmens, uz kuru pulcējas kupls skaits pasākuma dalībnieku no Višķu, Naujenes, Biķernieku, Maļinovas pagastiem un Špoģu vidusskolas.

10.4. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Katra pagasta mājaslapā bibliotēkām ir iespēja publicēt informāciju par sevi, taču ir novērots, ka atbildīgā darbinieka noslogojuma dēļ pamatdarbā notiek kavēšanās un aktualitātes tiek publicētas ar zināmu noilgumu vai nepublicētas vispār. Šobrīd risinājums tiek saskatīts, ievietojot informāciju soc.tīklos. Uz doto brīdi atbildība par publicitāti ir katras

bibliotēkas vadītāja ziņā. Kā atzīst Kalupes PB vadītāja - interesanta un kvalitatīva satura veidošana aizņem ļoti daudz laika, tāpēc informācija nav regulāra vai ne tādā kvalitātē kā vēlētos.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

11.1. Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Daugavpils novada pagastu bibliotēku sadarbības partneri:

- pagastu pārvaldes (kopīga dalība novada sporta sacensībās, novada dienās, pagasta svētkos. Piemēram, tika organizēta liepu stādīšana ar mērķi restaurēt Ambeļu seno liepu aleju, Ambeļu PB vadītāja aktīvi piedalījās stādu atlasē);
- novada bibliotēkas (piemēram, poētiskā dzejas stunda „Saules ceļš Vasiļovā” Biķernieku un Maļinovas pagasta bibliotēku kopīgais pasākumus);
- novada izglītības iestādes (sadarbība lasītveicināšanas akcijā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, bibliotekārās stundas, tematiskie pasākumi);
- etniskais centrs „Skrine;
- feldšeru vecmāšu punkti (kā grāmatu apmaiņas vieta ar lasītājiem, kuri nevar nokļūt līdz bibliotēkai);
- novadnieki (literārās tikšanās, Dzejas dienas pagastos);
- Valsts Nodarbinātības dienests (informatīvie izdevumu un aktuālākās vakances Naujenes tautas bibliotēkā);
- sabiedriskais centrs „Laucesa” (telpu izmantošana bibliotēkas lielākajiem pasākumiem);
- Naujenes jaunatnes sporta centrs (izmantojam telpas trim pasākumiem);
- Naujenes novadpētniecības muzejs (divu virtuālo izdevumu sagatavošanā un tūrisma bukleti);
- Naujenes Kultūras centrs (divu kopīgu pasākumu, bibliotekāro stundu, tikšanu organizēšana)
- Skrindu dzimtas muzejs Vaboles pagastā;
- Sieviešu klubs „Šarms” („Veiklo rociņu darbnīca” un bibliotēka izmantoja kluba kostīmu kolekciju bibliotēkas aktivitātēm)
- SIA LAFLORA ražotne Nīcgales kūdras purvs (finansiāls atbalsts Nīcgales tautas bibliotēkas krājuma atjaunošanai);
- jauniešu iniciatīvas grupas (kopīgu pasākumu organizēšana);
- novada un pagastu dzejnieki (dalība Dzejas dienu pasākumos un Dzejas krājumu izveidošanā);
- jauniešu biedrību „Līksnas jauniešu kopiena”, kas palīdz afišu izgatavošanā un atbalsta pasākumus ar savu līdzdalību;
- pareizticīgo, vesticībnieku un katoļu draudzes (kopīgu pasākumu organizēšana);
- sieviešu klubs „Silenīte” (meistarklašu organizēšana bibliotēkā);
- Raiņa māju Berķenelē (Dzejas dienas, ekskursijas, tikšanās ar māksliniekiem);
- Biedrība „Silenes starīņi” (dalība Daugavpils novada programmas „Attīsti sevi!” ietvaros Daudzfunkcionālajā centrā „Skrudaliena” organizētajā jaunatnes dienas nometnē „Manas dzimtenes pūra lāde”).

11.2. Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Pārskata periodā notika sadarbība ar biedrību „RASA”, kuras rezultātā vairākās DN pagastu bibliotēkās tapa ieraksti „Latvijas Tautas Saimes grāmatā”. Bibliotēkas aktīvi uzrunāja pagasta iedzīvotājus, kā arī par ierakstu veikšanas vietu tika izvēlētas bibliotēkas.

SIA „MEDIA CONTROL” sadarbībā ar Biķernieku PB saviem pagasta darbiniekiem veica darba aizsardzības un ugunsdrošības instruktāžu. Savukārt SIA „AADSO” veica atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma Biķernieku pagasta līgumu noslēgšanu starp iedzīvotājiem.

Naujenes TB, Kalkūnes PB un Demenes PB izveidojās sadarbība ar Šveices birojs Daugavpilī, kuras rezultātā bibliotēkās bija skatāma izstāde-instalācija par Šveicē notikušo Literatūras festivālu „BuchBasel”.

Nīcgales TB jau ilgus gadus atbalsta SIA „LAFLORA”, kas specializējas kūdras ražošanā. Pārsvarā tas ir ievērojams finansiāls atbalsts grāmatu iegādei.

Starp Tabores PB un NVA tika noslēgts līgums par skolēnu vasaras nodarbinātību programmā „Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”. Kā rezultātā bibliotēkā vienu mēnesi strādāja skolniece, kurai tādējādi bija iespēja tuvāk iepazīt bibliotēku jomu un veikt ievērojamu ieguldījumu krājuma rekataloģizācijā. Sadarbība noritēja veiksmīgi abām pusēm, tāpēc arī jaunajā gadā tiek plānots to turpināt.

11.3. Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

Biķernieku PB kopā ar Biķernieku pamatskolu piedalīšanās starptautiskajā projektā „Pieķeries veselīgam dzīves veidam!” („Hook Onto Healthy Lifestyle!”) „Latvijas skolas soma” - ekskursija uz Turaidas muzejrezervātu Siguldā. Kopā organizētas bibliotekārās stundas.

11.4. Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

Pārskata periodā vienīgais vērienīgākais darbs ar bibliotēkas interešu aizstāvību ir bijis Naujenes tautas bibliotēkai, jo aizvien ir liela problēma ar esošās bibliotēkas ēkas tehnisko stāvokli un telpu platības trūkumu (skat. 3.nodaļu)

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

12.1. Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā

Daugavpils novada bibliotēku metodiskais centrs (DN BMC) veic ne tikai metodiski konsultatīvo darbu 21 Daugavpils novada pagastu bibliotēkās, informē un koordinē bibliotekāru piedalīšanos gan reģiona, gan valsts mēroga kurso, semināros un konferencēs bet arī centralizētu grāmatu iepirkšanu pagastu bibliotēkām. Mācību pasākumi tiek organizēti ar DN Kultūras centra „Vārpa” Mācību un informācijas centra starpniecību.

Lai kvalitatīvi veiktu metodisko darbu, katru gadu tiek izstrādāts DN BMC darba plāns, ietverot konkrētas aktivitātes, lai

Pārskata perioda prioritātes:

- ✓ Rekatoloģizācija. 10 pagastu bibliotēku krājuma pilnīga atspoguļošana Daugavpils novada bibliotēku kopkatalogā;

- ✓ Bibliotekāru sagatavošana neformālā ceļā iegūto kompetenču atzīšanai valsts kvalifikācijas eksāmenam;
- ✓ turpināt BIS ALISE ieviešau pagastu bibliotēkās;
- ✓ Daugavpils novada 17.Grāmatu svētku organizēšana;
- ✓ centralizēta grāmatu iegāde pagastu bibliotēkām, izvēloties izdevīgāko grāmatu tirgotāju pēc tirgus izpētes;
- ✓ dalība VKKF projektu konkursos.

12.2. Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Pārskata periodā tika rīkoti pieci informatīvi semināri, kuros tika apspriesti gan darba momenti (IS Kultūras karte korekta aizpildīšana, pārskatu veidošana struktūra un galvenie „klupšanas akmeņi”, jaunākās grāmatas un grāmatu galds no SIA „Latvijas grāmata”, bibliotekāro stundu organizēšanas principi un kolēģu pieredze), un praktiskās nodarbības bibliotekāriem, kuras strādā ar BIS ALISE moduļiem „Komplektēšana”, „Cirkulācija”, „SBA”, gan aicināti sadarbības partneri, piemēram Šveices biroja Daugavpilī vadītāja ar statījumu par Šveices literatūru un grāmatu festivālu BuchBasel.

Vizitācijas uz pagasta bibliotēkām netika veiktas.

DN BMC organizētie profesionālās pilnveides pasākumi

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	14.02.	DNKC „Vārpa”	DN Mācību un informācijas centrs, Dienvidlatgales NVO	Biblioterapija – ūdens iekārtu tehnoloģijas, darbībā. Dalībnieku pieredze un “ejošāko” grāmatu apzināšana, klasificēšana pa tēmām grupas darbs, diskusija	29	6
2.	11.04.	DNKC „Vārpa”	DN Mācību un informācijas centrs	Fizisko personu datu aizsardzība. Par fiz. pers. datu aizsardzības likumu un to pielietojumu ikdienā	30	6
3.	16.05.	DNKC „Vārpa”	DN bibliotēku metodiskais centrs, LNB BAC	Datubāzes. Informācijas meklēšana LNB digitālajā kolekcijā Periodika.lv un LNB Analītikas datubāzē, kā arī bibliotēku interešu pārstāvniecību	20	4
4.	06.06.	DNKC „Vārpa”	DN Mācību un informācijas centrs	Mērķgrupa- bērni un jaunieši: Prasības sekmīgam bibliotēku darbam ar bērniem un jauniešiem, krājuma izvietojums plauktos, blogs bērniem un jauniešiem,	21	6

				jaunās tendences bērnu un jauniešu pasākumiem, bibliotekārās stundas specifika.		
5.	10.10.	DNKC „Vārpa”	DN bibliotēku metodiskais centrs, LNB KAC	Kvalifikācijas eksāmens. Par ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto kompetenču novērtēšanu profesionālās kvalifikācijas eksāmenā.	22	4
6.	16.-17.10.	Alūksnes pilsēta un novads	DN Mācību un informācijas centrs	Pieredzes apmaiņas brauciens. Alūksnes bibliotēka un KC, Māriņkalna bibliotēka un TN, Jaunlaicenes TN un muzejs, Dabas muzejs, Alūksnes muižas parks.	12	8

Pieredzes apmaiņas braucieni vienmēr ir bijuši kopā ar kultūras namu un muzeju darbiniekiem, līdz ar to bibliotekāriem paveras iespēja redzēt gan kultūras namus un muzejus, gan sadarbību starp iestādēm.

Raksturojot darba kvalitātes līmeņa celšanos, jāsaka ka iegūto zināšanu izmantošana no gūtā gan profesionālās pilnveides pasākumos, gan pieredzes apmaiņas braucienos ir atkarīga katras bibliotekārās darbinieka individuāli, jo katrs „panem” to un tik cik pats uzskata par nepieciešamu.

12.3. Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām

Aktīvāk atbalstu skolu bibliotēkām sniedz Naujenes TB BIS Alises administratore, konsultējot bibliotekārus par darbu Alisē. Skolu bibliotēkās darbiniekiem ir mazas darba slodzes, tāpēc arī darba apjoms ir neliels un nav nepieciešamas paplašināta metodiskā palīdzība.

12.4. Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)

Pēc nepieciešamības konsultēšanās notiek ar LNB BAC (profesionālā pilnveides jautājumos), SIA Tieto Latvia (Alises programmas jaunas versijas ieviešanas jautājumos), v/a KISC (datu bāžu abonēšanas jautājumos un projekta “Trešais tēva dēls “ ietvaros), Latgales Centrālās bibliotēkas (profesionālās pilnveides kursu prakses jautājumos), Jēkabpils GB un Rēzeknes CB metodiķiem (metodiskā darba jautājumos). Pārskata periodā tika izmantota LNB BAC piedāvātā iespēja ar izbraukuma semināru pie DN pagastu bibliotekāriem, tā nodrošinot kvalitatīvu informācijas nodošanu no LNB speciālistiem (seminārs par LNB veidotajām datubāzēm un bibliotēku interešu pārstāvniecību).

12.5. Metodiskā un konsultatīvā darba problēmas un to risinājumi, profesionālās pilnveides vajadzības

Reizēm jūtams centrālās/galvenās bibliotēkas trūkums Daugavpils novadā. Tās esamība atvieglotu šķietami elementārus komplektēšanas jautājumus un darbu novadpētniecības jomā. Uz doto brīdi atrasts risinājums izveidojot Daugavpils novada pagastu bibliotēku krājuma komplektēšanas komisiju, kura tiek sasaukta lai risinātu PB komplektēšanas jautājumus un veicot grāmatu iepirkumus, bibliotēkas sekotu savai krājuma attīstības koncepcijai.

Esošie profesionālās pilnveides piedāvājumi no LNB puses ir teicamā kvalitātē. Vienīgi ne uz visām kārotājām apmācībām ir iespēja tikt, jo vēlmes ir lielākas par iespējām, gan finansiālām, gan laika ziņā.

Sastādīja:

Marina Baranovska

Daugavpils novada bibliotēku metodiskā centra vadītāja

Pielikumi

1.pielikums

DAUGAVPILS NOVADA 17. GRĀMATU SVĒTKI 2018. gada 24. augustā Demenes pagasta kultūras namā

10:00 – 15:00 Grāmatu komercizstāde, piedalās izdevniecība „Latvijas Mediji”, grāmatu apgādi: „Zvaigzne ABC”, „Jumava”, „Virja LK”, „Madris” (mazajā zālē)

11:00 Svētku atklāšana (sarīkojumu zālē)

PIEAUGUŠAJIEM (sarīkojumu zālē)

11:30 Publiskā diskusija „**Kā izglītības reforma skars pierobežu?**”

Piedalās 12. Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētājs **Aldis Adamovičs** („Vienotība”), 12. Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētāja **Inese Laizāne** (NA/LNNK), politiķe, Saeimas deputāta kandidāte **Izze Viņķele** („Attīstībai/Par”), Daugavpils novada domes deputāts **Edgars Kucins** („Saskaņa”) un Daugavpils novada domes deputāts **Jānis Belkovskis** (Daugavpils novada partija). Vada „Latvijas Avize” žurnāliste **Izze Kuzmina**.

13:30 Tikšanās ar gastroenterologu, profesoru **Anatoliju Danilānu** un pasaules apceļotāju, autoru **Pēteri Strubergu**

JAUNIEŠIEM

11:30 „**Zinātne spridzina**” ar Daugavpils Universitātes Ķīmijas un ģeogrāfijas katedru (*teltī pie kultūras nama*)

12:15 Tikšanās ar žurnāla „**Ilustrētā Junioriem**” radošo komandu (*bibliotēkā*)

BĒRNIEM

11:30 „**Zinātne spridzina**” ar Daugavpils Universitātes Ķīmijas un ģeogrāfijas katedru (*teltī pie kultūras nama*)

12:15 Tikšanās ar aktrisi **Lailu Kirmušku** (*jauniešu centrā*)

10:00 Ilmas Kupcovas fotoizstāde „**Laimes receptes**” (*gaitenī*)

Šveices biroja Daugavpili instalācijas „**BuchBace**” (*bibliotēkā*)

Tekstilizstrādājumu izstāde „**Mana ģimenes pagātne – daļa no manis**” (*soajē*)

Mihaila Lavrenova fotoizstāde „**Miglā**” (*mazā zāle*)

Jeļenas Sterlānes fotoizstāde „**Dabas stāsti**” (*mazā zāle*)

13:00 Kukaiņu pasaule kopā ar Daugavpils Universitātes Sistemātiskās bioloģijas institūtu

Madagaskaras tarakānu skriešanās sacensības kopā ar Latgales zoodārzu

Demenes Brīvprātīgo ugunsdzēsēju un glābēju biedrības paraugdemonstrējums un tehnikas apskate (*estrādē*)

Pirmās neatliekamās medicīniskās palīdzības paraugdemonstrējumi

Sejas un ķermeņa apgleznošanas darbnīca kopā ar Tatjanu Lukjansku un Olgu Pankovu

Piepūšamās atrakcijas

Zupa mednieku gaumē (*pie pagasta pārvaldes*)

Svētkos piedalās: Demenes pagasta Kultūras nama vokālais ansamblis „Aizturi elpu”

PASĀKUMA LAIKĀ TIKS FILMĒTS UN FOTOGRAFĒTS

RĪKOTĀJI

DAUGAVPILS
NOVADA
DOME

DEMENES
PAGASTA
PĀRVALDE

ATBALSTĪTĀJI

LATVIJAS
MEDIJIS

ZVAIGZNE
ABC

LATVIJAS AVIZE

VIRJA

ILSTRĒTA
Junioriem

GRĀMATU APGADS

Madris

GRĀMATU APGADS

GRĀMATU APGADS

GRĀMATU APGADS

MEDĪTU
KOLEKTĪVS
„DEMENE”

LATGALES LAIKS
latgaleslaiks.lv

LATGALES LAIKS
„DEMENE”

Latgales
zoodārzs

Latgales
zoodārzs

DEMENES BRĪVPRĀTĪGO
UGUNSdzēsēju un glābēju
bieprība